

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 17 JANUARI 2019

Namiddag

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

JEUDI 17 JANVIER 2019

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.19 uur en voorgezeten door de heer Siegfried Bracke.
La séance est ouverte à 14.19 heures et présidée par M. Siegfried Bracke.

De **voorzitter**:

De vergadering is geopend.

La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij worden op de website van de Kamer en in de bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans l'annexe du compte rendu intégral de cette séance.

Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:

Charles Michel, Kris Peeters.

Berichten van verhindering

Excusés

Luc Gustin, Meryame Kitir, Sébastien Pirlot, Daniel Senesael, gezondheidsredenen / raisons de santé;

Federale regering / gouvernement fédéral:

Denis Ducarme: buitenslands / à l'étranger

01 Agenda

01 Ordre du jour

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 januari 2019, stel ik u voor op de agenda van deze namiddag te beginnen met de mondelinge vragen.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 janvier 2019, je vous propose de commencer l'ordre du jour de cet après-midi avec les questions orales.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Questions

Vragen

01.01 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Mijnheer de voorzitter, ik had een vraag ingediend, gericht aan de eerste minister, over de betoging van 15 000 scholieren vandaag in de straten van Brussel voor een ander klimaat. Er is een *sense of urgency* en er is een nood aan een grondig debat.

Mijnheer de eerste minister, u hebt geantwoord op vragen over de betoging van 75 000 mensen, een drietal weken geleden. Ik versta echt niet waarom u het vandaag – blijkbaar omdat het scholieren zijn – niet nodig

acht om gewoon te antwoorden, terwijl u hier in het Parlement aanwezig bent, op de vraag wat u zult veranderen aan de klimaatpolitiek in België. U bent hier aanwezig, u kunt antwoorden op mijn vraag, maar u weigert dat te doen. Ik kan daar niet inkomen, mijnheer de eerste minister.

Ik wil u vragen, mijnheer de voorzitter, om vandaag gewoon, technisch gezien, de eerste minister te laten antwoorden op mijn vraag.

De **voorzitter**: Ik zal u, technisch gezien, antwoorden mijnheer Hedebouw.

Het antwoord op die vraag zal door de minister van Energie, mevrouw Marghem, worden gegeven. Dat antwoordt bindt, zoals gebruikelijk, de hele regering. Wat zij zegt, zegt zij dus ook ten aanzien van de scholieren, met het volle gewicht van de regering. Ik stel voor dat wij verder gaan met de orde van de dag.

01.02 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Mijnheer de voorzitter, de eerste minister heeft geantwoord op vragen over de betoging van drie weken geleden. Het debat gaat niet alleen over de bevoegdheden van mevrouw Marghem. Het gaat ook over de NMBS en internationale politiek. De eerste minister zou dus ook vandaag kunnen antwoorden, zoals hij dat drie weken geleden gedaan heeft.

Le **président**: Je vous répète que le gouvernement, même s'il est démissionnaire, est un et indivisible.

02 Questions jointes de

- M. Olivier Henry au premier ministre sur "le Brexit" (n° P3331)
- M. Vincent Van Peteghem au premier ministre sur "le Brexit" (n° P3332)
- M. Tim Vandenput au premier ministre sur "le Brexit" (n° P3333)
- M. Dirk Van der Maelen au premier ministre sur "le Brexit" (n° P3334)
- M. Benoît Friart au premier ministre sur "le Brexit" (n° P3335)
- M. Peter Luykx au premier ministre sur "le Brexit" (n° P3336)

02 Samengevoegde vragen van

- de heer Olivier Henry aan de eerste minister over "de brexit" (nr. P3331)
- de heer Vincent Van Peteghem aan de eerste minister over "de brexit" (nr. P3332)
- de heer Tim Vandenput aan de eerste minister over "de brexit" (nr. P3333)
- de heer Dirk Van der Maelen aan de eerste minister over "de brexit" (nr. P3334)
- de heer Benoît Friart aan de eerste minister over "de brexit" (nr. P3335)
- de heer Peter Luykx aan de eerste minister over "de brexit" (nr. P3336)

02.01 Olivier Henry (PS): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, hard or soft Brexit? That is certainly one big question. Mais la principale question, monsieur le premier ministre, c'est: quelle Europe demain? Cette question est plus que jamais d'actualité après le rejet par le Parlement britannique de l'accord de retrait de l'Union européenne négocié entre Mme Theresa May et les Vingt-Sept.

Chacun peut réaliser, si besoin en était, que sortir du projet politique qu'est l'Union européenne est une aventure périlleuse. Nos liens politiques, juridiques, mais aussi humains, économiques et géographiques, sont très importants; sans parler de nos valeurs fondamentales communes.

Quelle que soit l'issue qui sera trouvée d'ici le 29 mars, il s'agit de préparer l'avenir. Une double mission vous est donnée: protéger nos intérêts, mais aussi relancer le projet européen en panne, sous les coups de butoir des forces eurosceptiques, comme celles malheureusement imprimées par votre gouvernement Michel Ier.

Il vous revient donc, monsieur le premier ministre, d'assurer la concertation de tous les acteurs pour nous prémunir contre les conséquences néfastes d'un *no deal* pour notre économie, nos PME, nos universités, nos ressortissants, nos chercheurs, nos emplois – plus de 40 000 emplois sont concernés, faut-il le souligner? –, mais aussi nos administrations et nos normes.

Il vous revient aussi d'enfin relancer, au nom de la Belgique, une Union européenne centrée sur les préoccupations de ses citoyens et non sur des règles purement comptables.

Monsieur le premier ministre, quelles mesures concrètes comptez-vous prendre afin de préparer notre pays, ses administrations et ses entreprises aux conséquences d'un *hard* ou d'un *soft* Brexit? Quelle position défendrez-vous au sein du Conseil européen dans ces différents cas de figure, notamment en lien avec les

propos récents de M. Michel Barnier?

02.02 Vincent Van Peteghem (CD&V): Mijnheer de eerste minister, de afgelopen dagen is de brexit niet weg te slaan uit het nieuws, gelukkig maar. Als er immers iets is dat op korte termijn een zeer sterke impact zal hebben op onze toekomst en onze welvaart, dan is het wel de brexit. Ik denk dan niet alleen aan de kilometerslange files die zullen ontstaan aan onze grenzen, maar ook en vooral aan de vele extra regels en controles, de stijgende prijzen, de jobs die verloren kunnen gaan en de onzekerheid voor de bedrijven en voor de vele Belgen die al jaren in het Verenigd Koninkrijk wonen.

Sinds het Britse parlement de akkoorden met Europa heeft verworpen, lijkt een harde brexit waarschijnlijker dan ooit. Wij hebben dus niet langer de tijd en de luxe om aan te modderen en af te wachten welke richting het zal uitgaan. Onze buurlanden bereiden zich alvast voor op het ergste: Nederland heeft bijna 1 000 douaniers extra aangeworven en in Frankrijk beschikt de regering ondertussen over bijzondere volmachten, zodat zij snel kan optreden als er een harde brexit komt.

In ons land is er natuurlijk een moeilijke politieke situatie met een minderheidsregering. Dat is niet iets wat u hebt gewenst, mijnheer de eerste minister, of wat ik heb gewenst, maar het is omdat een van onze partners vertrokken is. Het zorgt er in ieder geval voor dat wij nu niet de slagkracht hebben die wij nodig hebben op momenten als deze, want als wij onze jobs, onze welvaart en onze bedrijven willen veiligstellen, dan moeten wij snel en kordaat kunnen optreden.

Ik ben dan ook blij, mijnheer de eerste minister, dat u en uw regering de verantwoordelijkheid nemen om aan een noodwet te werken. Wij zullen daarbij voldoende redelijkheid en gezond verstand aan de dag moeten leggen om ons zo goed mogelijk te wapenen tegen de risico's die de brexit met zich meebrengt.

Mijn vraag is dan ook kort en simpel: wat is ons plan van aanpak?

02.03 Tim Vandenput (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, premier, Theresa May is er dinsdagavond niet in geslaagd om haar deal met de EU te laten goedkeuren door het Britse parlement. Het ziet er ook niet naar uit dat dit op korte termijn zal gebeuren, zelfs niet als er een alternatief voorstel op tafel komt.

De drang naar absolute soevereiniteit, die wij de afgelopen weken ook in dit Halfroond hebben horen echoën, is geëindigd in complete chaos. Een *no deal* lijkt dan ook steeds waarschijnlijker. Het is niet meer dan logisch, premier, dat u met uw regering een versnelling hoger schakelt.

Van de Belgische bedrijven, die vandaag exporteren naar Groot-Brittannië, is slechts 20 % administratief voorbereid om te blijven exporteren na de brexit. Het is daarom absoluut noodzakelijk dat wij onze bedrijven proactief blijven benaderen en dat wij hen blijven helpen. Vooral onze kmo's, die meestal niet genoeg middelen en kennis hebben, moeten wij blijven helpen.

Uw regering heeft proactief gehandeld. Na een vergadering met de vertegenwoordigers van de Belgische bedrijven heeft minister De Croo een brexit-list gepubliceerd. Er werd ook beslist om 245 extra douaniers aan te werven, bovenop de extra 141 die al waren toegezegd. De bedrijven, die vandaag exporteren naar Groot-Brittannië, kregen alvast proactief een douanenummer.

Het ziet er dus naar uit dat wij aan onze kant van het Kanaal ons werk doen en ons voorbereiden op die harde brexit. Als men aan de andere kant van het Kanaal er een zootje blijft van maken, dan moeten wij ons toch ernstige zorgen maken. Wij zagen enkele weken geleden al een kleinschalige test met rijen vrachtwagens in Dover. Het draaide daar helemaal in de soep. Dit belooft dan ook niet veel goeds.

Premier, ik heb de volgende vragen. Welke bijkomende initiatieven en acties mogen wij vanuit uw regering nog verwachten om tegemoet te komen aan de vragen van onze Belgische bedrijven?

Welke uitkomst ziet u voor de brexit-discussie in het Verenigd Koninkrijk? Zal men daar wel voorbereid zijn op een harde brexit?

02.04 Dirk Van der Maelen (sp.a): Mijnheer de eerste minister, collega's, onze fractie zal zich constructief opstellen ten aanzien van de problemen die andermaal door het slecht bestuur van deze regering in ons land aan de orde zijn.

De opdracht waar u voor staat is een oplossing te vinden voor de puinhoop van Van Overtveldt. Een softe brexit vergde 300 bijkomende ambtenaren, een harde brexit 400 ambtenaren. In de planning van Van Overtveldt voorzagen men in 141 nieuwe douaneambtenaren. Er zijn er 71.

Mijnheer de eerste minister, hoe gaat u de problemen, veroorzaakt door Van Overtveldt, opvangen?

Dan is er ook de puinhoop van Ducarme. Een softe brexit vergde 60 nieuwe veeartsen, een harde brexit ongetwijfeld een stuk meer. Kunt u mij zeggen hoeveel dierenartsen er inmiddels voor de dierlijke controle zijn aangeworven?

Er is ook nog de puinhoop van Muyters. Dat zeg ik niet, de voorzitter van Alfaport heeft deze week op de televisie gezegd dat de grote bedrijven in Vlaanderen voorbereid zijn, maar de kleine niet. Ik richt mij nu ook tot minister Peeters van Economie. Wat gaat deze regering doen om de kleine en middelgrote bedrijven door deze moeilijke periode te halen?

Een ander punt dat ik hier wil aanraken, is het feit dat de socialisten zeer bezorgd zijn. Wij zijn zeer bezorgd omdat we zien dat zich langzamerhand een Britse strategie ontwikkelt met een zo maximaal mogelijke ingang in de Europese interne markt van 450 miljoen inwoners, maar met zo weinig mogelijk lasten. Wij zijn bang dat wij op korte termijn met een Singapore aan de Noordzee zullen worden geconfronteerd, met name oneerlijke concurrentie vanuit Groot-Brittannië waar men zal produceren in fiscaal zeer voordelige omstandigheden. Vennootschapsbelastingen zullen er nog omlaag gaan, de sociale bescherming zal omlaag gaan, de milieubescherming zal omlaag gaan, met een heel negatieve invloed op de vooruitgang die we op die drie vlakken – fiscaliteit, sociale zaken en milieu – in Europa kunnen maken.

Mijnheer de eerste minister, ik vraag u dus om garanties dat wij niet onder de minimumdrempel inzake fiscaliteit, sociale bescherming en milieu zullen gaan. Als wij die garanties krijgen, zijn wij bereid om mee te werken aan uw noodwetgeving.

02.05 **Benôit Friart** (MR): Monsieur le président, monsieur le premier ministre, monsieur le ministre, chers collègues, comme on l'a dit, mardi soir, la Chambre des communes a rejeté l'accord qui était intervenu avec les vingt-sept autres pays membres européens pour une sortie organisée du Royaume-Uni. Une dernière chance reste encore à Theresa May, ce lundi soir, de convaincre ses députés. La presse a également dit qu'on pourrait éventuellement postposer la date butoir du 29 mars. Mais, pour cela, il faudrait que les vingt-sept autres pays marquent unanimement leur accord.

Le Royaume-Uni est la cinquième économie au monde et le quatrième partenaire commercial de la Belgique. Plus de 25 000 entreprises belges exportent tous les ans au Royaume-Uni. Si on considère le secteur de l'agroalimentaire, par exemple, c'est un chiffre d'affaires à l'exportation de 2,7 milliards par an, soit 10 % de l'exportation de ce secteur. Ces chiffres sont, chaque année, en augmentation.

Monsieur le premier ministre, face à un *no deal* qui se profile de façon de plus en plus certaine, quelles mesures pourraient-elles être prises afin de contrer les effets négatifs de ce *no deal* sur nos économies, sur notre économie belge? Serait-il envisageable d'associer nos Régions? Y a-t-il quelque chose de prévu avec nos autres partenaires européens? Comment pourrions-nous aider nos entreprises tant sur le plan administratif que financier car il est plus que probable que celles-ci soient très rapidement confrontées à des formalités douanières et à des taxes à payer pour exporter au Royaume-Uni? N'oublions pas non plus les normes phytosanitaires pour ce qui concerne le secteur agroalimentaire. Enfin, monsieur le premier ministre, quelles démarches pourraient-elles être entreprises pour obtenir des fonds européens en faveur des pays les plus impactés par ce *no deal*?

02.06 **Peter Luykx** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, beste collega's, mijnheer de uittredende premier, de *resurrection*, de verrijzenis van Theresa May is inderdaad een feit, maar dat ten spijt blijft het zwaard van Damocles, de brexit, boven ons hoofd hangen. Wij hadden natuurlijk liever geen brexit gezien; dat is duidelijk. Liever hadden wij een andere weg gekozen, of dan toch tenminste een handelsvriendelijke brexit, waarbij een langere transitie mogelijk was. Tot nu toe is die harde brexit nog geen feit, maar na de stemming eerder deze week in het Brits parlement waarbij het handelsakkoord weggestemd werd, moeten wij ons voorbereiden op het ergste. Er is geen andere weg.

Wij moeten zorgen dat we klaar zijn, want in het geval van een harde brexit komt er geen overgangsregeling, geen *backstop*, en dan vallen de internationale relaties vanaf 29 maart gewoon weg. Het Verenigd Koninkrijk

is dan niet meer dan een derde land. Het is een eiland; het zal niet wegdrijven, maar er zijn. Voor België en vooral voor Vlaanderen is het Verenigd Koninkrijk een belangrijke handelspartner.

Mijnheer de uittredende premier, met het oog op die brexit wil ik drie prioriteiten naar voren schuiven.

In eerste instantie zullen wij met veel interesse de federale brexit-wet bekijken, een noodwet die u zult voorleggen. Die wet is nodig voor verschillende zaken die al opgesomd werden, zoals de douanecontrole, het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, de verblijfsrechten en de arbeidskaarten. Het komt er eigenlijk op neer dat vanaf dan elke Brit hier een migrant is.

Ten tweede, de brexit is niet alleen voor de regering, maar ook voor het Parlement een prioriteit. Collega's, ik richt mij dan ook tot u. Naar onze mening wordt het volledige Parlement best betrokken bij de bespreking van die brexit-wet. Daarom stellen wij een brexit-week voor, een periode waarin alle betrokken departementen in de commissievergaderingen haarfijn uitkomsten welke maatregelen er dienen te worden genomen. Het gaat namelijk om een ingewikkeld keurslijf met heel wat regeltjes en toepassingen.

Tot slot, de brexit dient alle prioriteit te krijgen omdat ook de deelstaten betrokken moeten worden en blijven, wat voor ons een absolute must is. Op Vlaams niveau werden er al heel wat initiatieven genomen.

Mijnheer de uittredende premier, in welke mate wilt u het Parlement met de commissies betrekken bij de bespreking van uw aangekondigde lijvige brexit-wet?

02.07 Eerste minister **Charles Michel**: Mijnheer de voorzitter, collega's, de brexit is inderdaad de keuze van het Britse volk, die het nu meer dan twee jaar geleden heeft gemaakt.

Ik hoop u er niet aan te herinneren dat wij de keuze van de UK betreuren. Wij willen alles doen voor een sterke relatie in de toekomst op alle vlakken met de UK, die voor ons een sterke partner moet blijven.

In november 2018 hebben wij, zijnde 27 lidstaten, met de eerste minister van de UK een akkoord over de eerste fase bereikt.

Dans le cas de cette première phase, cet accord de retrait a fait l'objet d'une délibération au mois de novembre. Le Parlement britannique, il y a deux jours, a exprimé son rejet de cet accord de retrait. À travers ce message, le Parlement britannique dit ce qu'il ne veut pas mais ne dit pas ce qu'il veut. C'est d'ailleurs probablement la raison pour laquelle la première ministre a pris l'initiative d'engager, en ce moment même, des discussions avec les différents groupes parlementaires pour tenter de faire la clarté sur la position britannique.

Ten tweede, ik bevestig dat wij, zijnde de 27 Europese lidstaten, in november en december 2018 net zoals Theresa May geoordeeld dat het gemaakte akkoord het best mogelijke akkoord is. Dat is een belangrijk punt en een belangrijk signaal. Dat betekent immers dat het in onze en in mijn ogen niet de verantwoordelijkheid van de 27 Europese landen is om een politieke prijs te betalen voor politieke moeilijkheden in de UK op de rug van onze burgers en onze bedrijven.

Cela veut donc dire que dans les jours qui viennent, plusieurs possibilités théoriques existeront en Grande-Bretagne. La balle est d'abord dans le camp de la Grande-Bretagne. Cela peut être l'activation de l'article 50, des élections anticipées, un référendum évoqué par certains en Grande-Bretagne. Nous verrons bien.

Toujours est-il que même si un *hard* Brexit peut encore être évité, ce qui est bien sûr notre préférence, il n'en reste pas moins que nous devons nous préparer. Nous n'avons pas attendu les derniers jours pour le faire. Cela fait des mois que nous avons engagé le travail de manière discrète parce que nous ne voulions pas perturber les négociations menées par Michel Barnier. Il est certain que si avec tambours et trompettes, on avait annoncé des préparations, on nous l'aurait à juste titre reproché. Cela aurait montré que nous ne croyions pas au bon succès de ces négociations sur cette première phase et sur l'accord de retrait.

Ik wil proberen in dat verband zo concreet mogelijk te zijn.

Is het een moeilijke situatie, nu de regering in België in lopende zaken is? Ja, dat is zeker het geval. Zij die daarvoor gekozen hebben, moeten in de huidige moeilijke omstandigheden ook de gevolgen en de factuur aanvaarden. Er zijn inderdaad jobs en investeringen in gevaar en er komen ernstige moeilijkheden af op

zowel de kmo's als de grote bedrijven, waaronder heel wat administratieve lasten. Dat is de realiteit vandaag. Daarom moeten wij vandaag dan ook alert blijven en hard werken.

On a donc immédiatement pris la décision, dans le cadre du Comité ministériel restreint, de proposer ce vendredi un texte de loi au gouvernement en espérant pouvoir l'amener au Parlement. Ce texte a été préparé de longue date par nos experts et prévoit, sur les différents sujets très concrets, des adaptations de notre réglementation. Je donne quelques exemples. C'est un texte technique, détaillé et important.

Ik geef een paar voorbeelden. Ten eerste, behandelt de tekst de rechten van de burgers. Iedereen begrijpt dat de brexit voor families, mensen zowel hier in België en Europa als in het Verenigd Koninkrijk, een nieuwe situatie is. Het UK wordt een derde land en dat is een andere situatie op juridisch vlak.

Il est donc indispensable d'adapter nos réglementations pour déterminer des périodes provisoires, dans un cadre de réciprocité maximale, pour faire en sorte que des droits qui seraient donnés à des citoyens britanniques ici soient également reconnus à des citoyens belges ou européens en Grande-Bretagne.

Het gaat dus om de rechten van de burgers.

Ten tweede, ook omwille van het belang van onze bedrijven hebben wij de jongste dagen, maanden zelfs hard gewerkt met onder andere de totstandkoming van de zomerakkoorden. Zo hebben wij al de principiële budgettaire beslissing genomen om extra personeelsleden te rekruteren voor de douane en het voedselagentschap.

Nous avons décidé de réformer la façon dont les douanes travaillent pour tenter, en cas de *hard* Brexit, de faciliter la vie des entreprises au maximum, ou plutôt de réduire les difficultés qui pèseront demain sur ces dernières. Dans ce but, nous voudrions organiser la communication maximale avec les petites, moyennes et grandes entreprises pour qu'elles puissent se préparer. Avec le SPF Emploi et le ministre, nous travaillons sur les impacts macro-économiques et sur les conséquences en termes d'inspection sociale

Je prends un autre exemple: les contrats de travail. Ceux-ci sont régis par des règles. Aujourd'hui, nous appartenons à l'union douanière, au marché intérieur. Ces contrats subiront l'impact potentiel de cette situation. Des entreprises qui travaillent quotidiennement via des maisons-mères ou des filiales subiront un impact. Elles se demanderont comment elles seront désormais traitées, juridiquement. Là aussi, des réponses doivent être apportées.

Een ander voorbeeld betreft het klimaat- en energiebeleid gelet op de interconnectie met het UK omwille van de bevoorradingszekerheid. Daarin hebben we de jongste weken en maanden belangrijke investeringen gerealiseerd. Neem bijvoorbeeld het Nemoproject. We moeten onze wetgeving aanpassen opdat wij in staat zouden zijn juridisch de continuïteit te waarborgen en de collaterale effecten maximaal te beperken.

Comme certains l'ont évoqué, la sécurité alimentaire est, par ailleurs, un élément très important. Beaucoup d'entreprises du secteur agroalimentaire sont directement concernées en Grande-Bretagne et en Belgique. Il faudra davantage d'inspecteurs, probablement 300 collaborateurs de plus selon les analyses réalisées, de la même façon que nous avons proposé d'augmenter le personnel pour les douanes pour la sécurité alimentaire au SPF Emploi. Peut-être sera-ce nécessaire pour la police également en raison des contrôles qui devront être opérés.

Comme vous le voyez, énormément de sujets doivent nous mobiliser. Nous comptons sur la responsabilité du Parlement, vu la situation politique, pour faire en sorte que ces textes de loi puissent être débattus et votés le plus rapidement possible. Cela permettra de donner un signal maximal de stabilité sur ce sujet.

Nog een laatste belangrijk punt op Europees niveau is het Europees budget. Ik herinner mij de boeiende discussies van de voorbije maanden over de financiële toekomst van de Europese Unie. Concrete antwoorden op die uitdaging vormen een signaal inzake de geloofwaardigheid van de Europese Unie.

À cet égard, nous nous mobilisons avec les ministres concernés, depuis de nombreux mois déjà, sur deux points en particulier. Premièrement, les propositions budgétaires de la Commission visent à réduire nos capacités de financement en lien avec les droits de douane. Nous plaidons pour le maintien de la règle des 20 % pour les droits de douane. C'est très important pour nous. La bataille n'est pas gagnée mais a fortiori, avec les impacts du Brexit, il y a des arguments supplémentaires pour batailler sur le plan politique.

Deuxièmement, nous pensons que les pays et les régions les plus affectés par le Brexit doivent pouvoir, demain ou après-demain, bénéficier de la solidarité européenne, au travers des fonds de globalisation ou des fonds de cohésion. Il y a, en la matière, des points dont nous devons débattre.

Tot slot, ik wil duidelijk zijn.

Wij zullen alert blijven, wij zullen onze verantwoordelijkheid opnemen, zelfs nu de regering in lopende zaken is na een keuze die ons, de bedrijven en de burgers in een moeilijker situatie heeft gebracht. Maar ook de deelstaten hebben een belangrijke verantwoordelijkheid ter zake. De verdeling van de bevoegdheden in ons land houdt in dat de deelstaten ook klaar moeten zijn. Dat is de reden waarom ik in het Overlegcomité de deelstaten heb gevraagd dat zij ook hun rol zouden vervullen. Ik ben van plan zo snel mogelijk een nieuwe vergadering van het Overlegcomité te organiseren, hopelijk in de loop van volgende week, om zekerheid te krijgen dat de deelstaten niet enkel toespraken houden, maar ook daden stellen en concrete beslissingen nemen.

02.08 Olivier Henry (PS): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Mon groupe sera évidemment constructif quand il s'agira de défendre les intérêts belges et européens. Nous serons donc très attentifs aux textes que vous déposerez très prochainement.

Comme vous l'avez dit, le Brexit n'est pas notre choix. Cependant, ce n'est que si l'Europe se remet en question en profondeur, en se dotant notamment d'une véritable politique sociale de relance et de lutte contre le dumping, qu'aucun autre Brexit ne se produira.

Il ne s'agit pas de déclarer la guerre à la Grande-Bretagne, suite à son choix souverain. Il ne s'agit pas non plus de lui accorder des privilèges. Cela créerait un dangereux précédent extrêmement séduisant pour tous ceux qui voudraient un projet européen pour le meilleur mais jamais pour la solidarité ou pour garantir nos valeurs communes.

Si à l'instar des déclarations faites par Michel Barnier, vous pensez qu'un *soft* Brexit serait la meilleure solution, peut-être pourriez-vous de manière proactive prendre contact avec votre collègue britannique pour lui dire que si elle s'écartait de cette ligne qu'elle qualifie de "rouge", l'Europe pourrait, peut-être, revoir ses positions.

02.09 Vincent Van Peteghem (CD&V): Mijnheer de premier, dank u voor uw antwoord.

Ik vind het goed dat de regering de zaken in handen neemt. Ik denk daarbij onder andere aan de aanwerving van douaniers en extra controleurs voor het FAVV. Het is immers belangrijk dat er bijvoorbeeld voor de haven Zeebrugge vooruitgang komt en dat controles mogelijk zijn.

We moeten natuurlijk allemaal onze verantwoordelijkheid nemen. U moet dat doen met uw regering, wij moeten dat met het Parlement doen en ook de deelstaten moeten dat doen. We moeten dat allemaal samen doen in het algemeen belang. We moeten onze toekomst en onze welvaart veiligstellen.

Daarbij is het belangrijk dat we kordaat kunnen optreden. Ik hoorde het voorstel van de heer Luyckx om hier een brexit-week te organiseren, maar we hebben hier al zoveel brexit-weken gehad. Op het moment waarop er een harde brexit is, moeten we snel kunnen optreden, in het belang van ons land en onze bedrijven, zodat we onze concurrentiepositie veilig kunnen stellen. Ik hoop dat onze regering dat zal doen.

02.10 Tim Vandendriessche (Open Vld): Mijnheer de premier, dank u voor uw antwoord.

Mijn fractie heeft alle vertrouwen in uw regering. Zij zal het nodige doen om onze bedrijven te helpen, zodat ze handel kunnen blijven drijven met het Verenigd Koninkrijk. We kunnen de beslissingen van het Britse parlement en de Britse regering niet beïnvloeden, maar uw regering kan wel maatregelen nemen, opdat onze bedrijven handel kunnen blijven drijven.

Ik ben trouwens heel blij dat we vandaag over een regering in lopende zaken beschikken en over een parlement dat volledig kan functioneren. Als sommigen hier in het halfroond hun zin hadden gekregen, dan was het Parlement vandaag immers ontbonden voor vervroegde verkiezingen. Dan was het voor de regering

nog moeilijker geweest om maatregelen te nemen voor onze bedrijven.

Mijnheer de premier, u neemt met uw ministers en de drie partijen uw verantwoordelijkheid en u toont verantwoordelijkheid, anders dan andere partijen. Ik reken erop dat het volledige Parlement eveneens zijn verantwoordelijkheid zal nemen en uw noodwet zal steunen.

02.11 **Dirk Van der Maelen** (sp.a): Mijnheer de eerste minister, ik dank u voor uw antwoord, al moet ik zeggen dat het mij niet geruststelt.

Ik heb van u geen enkel engagement gehoord op het vlak van de bescherming van het Europees continentale sociale model, een model dat is gebaseerd op sociale bescherming en rechtvaardige belastingen. Ik heb u gewezen op het gevaar van het Singapore aan de Noordzee. Ik heb daarover niets gehoord van u.

Wij hebben hier nog baron Buysse, voorzitter van de Brexit High Level Group, ontvangen. Die kwam België hier twee jaar geleden in de Kamer waarschuwen voor de mogelijkheid van een harde brexit. Ik stel vandaag twee zaken vast. Ten eerste, concreet wat bijkomend personeel betreft, verwijs ik naar de puinhoop van Van Overtveldt. 71 van de douaniers zijn aangeworven, zij zijn momenteel in opleiding, maar die zal op 29 maart niet beëindigd zijn. Hoe snel zult u de 70 ontbrekende douaniers aanwerven en opleiden? Dan is er ook nog de puinhoop van Ducarme. Daarover hebt u niets gezegd. Ik heb de indruk dat er nog geen enkele bijkomende dierenarts die de controle op de dierlijke producten kan uitvoeren, is aangeworven.

Mijnheer de eerste minister, wij willen constructief zijn. Als u met uw noodwet naar de Kamer komt, geef uw ministers dan concrete informatie mee over wat u al hebt gedaan. Al twee jaar lang hebt u kennis van het probleem en nu vraagt u ons – dit is andermaal de illustratie van het malgoverno van de regering – om volgende week op een drafje noodwetgeving goed te keuren.

02.12 **Benoît Friart** (MR): Monsieur le premier ministre, je vous remercie pour les informations complémentaires que vous avez apportées sur la façon dont le gouvernement et le parlement britanniques fonctionnent. Il y a peut-être encore une possibilité de trouver une solution pour le Brexit à ce niveau-là.

J'entends également que le gouvernement va prendre les mesures qui s'imposent en faveur de nos entreprises, qui créent l'emploi et la croissance. Notre groupe vous soutiendra durant ces prochaines semaines.

02.13 **Peter Luyckx** (N-VA): Mijnheer de eerste minister, de brexit-week, die wij voorstellen, mag geen nieuw rondje palaveren zijn. Zij moet dienen om met het Parlement en de regering in lopende zaken de brexit te bespreken. Dat de regering in lopende zaken is hindert de regering noch het Parlement om de zaak aan te pakken.

De heer Van der Maelen verwees al voor de tweede keer naar de puinhoop van de regering. Wel, ik kan één ding zeggen: de regering heeft de voorbije vier jaar niets anders gedaan dan de puinhoop van decennia PS en sp.a op te ruimen.

Mijnheer de eerste minister, u zegt dat u geen regering in lopende zaken hebt gewenst. In dat verband laat ik u opmerken dat u wel een keuze had. U bent namelijk naar Marrakesh gegaan, wij niet. Nu moeten wij roeien met de riemen die wij hebben. Wij zullen ons constructief opstellen, zoals wij dat de voorbije vier en een half jaar altijd gedaan hebben. Op onze fractie kunt u rekenen, als het gaat om constructief werk!

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Barbara Pas aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3338)
- de heer Georges Dallemagne aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3339)
- mevrouw Julie Fernandez Fernandez aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3340)
- de heer Olivier Maingain aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en

Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3341)
 - de heer Wouter De Vriendt aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3342)
 - de heer Patrick Dewael aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3343)
 - mevrouw Monica De Coninck aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3344)
 - de heer Philippe Pivin aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3345)
 - mevrouw Nahima Lanjri aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3346)
 - mevrouw Véronique Waterschoot aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3347)
 - de heer Hendrik Vuye aan de eerste minister en aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie over "de humanitaire visa" (nr. P3348)

03 Questions jointes de

- Mme Barbara Pas au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3338)
 - M. Georges Dallemagne au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3339)
 - Mme Julie Fernandez Fernandez au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3340)
 - M. Olivier Maingain au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3341)
 - M. Wouter De Vriendt au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3342)
 - M. Patrick Dewael au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3343)
 - Mme Monica De Coninck au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3344)
 - M. Philippe Pivin au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3345)
 - Mme Nahima Lanjri au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3346)
 - Mme Véronique Waterschoot au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3347)
 - M. Hendrik Vuye au premier ministre et à la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et de la Migration, sur "les visas humanitaires" (n° P3348)

03.01 **Barbara Pas** (VB): Mevrouw de minister, toen u staatssecretaris van Asiel en Migratie was in de vorige legislatuur, hebt u hier elk jaar een 200-tal mensen toegelaten op basis van humanitaire visa. Uw opvolger, en ondertussen ook uw voorganger, heeft die uitzonderingsprocedure uitgebouwd tot een courant kanaal. Hij vertienvoudigde het aantal toegekende humanitaire visa in de laatste jaren tot meer dan 2 000 per jaar.

Het idee was de illegale mensensmokkel te breken, door migranten via een legale weg en een voorafgaande selectie naar hier te brengen, maar in de praktijk werd er een systeem uitgewerkt met vertrouwenspersonen die blijkbaar niet te vertrouwen zijn, een systeem dat malafide praktijken mogelijk maakt. Door een gebrek aan transparantie en controle fungeert de staat bijna zelf als mensensmokkelaar. Het gerechtelijk onderzoek zal uitwijzen of Melikan Kucam misbruik maakte van kwetsbaren en tegen betaling namenlijstjes aan het kabinet van zijn partijgenoot Francken, die even het halfroond heeft verlaten, heeft doorgespeeld.

Als dat klopt, dan draagt de afwezige Francken wel de volledige politieke verantwoordelijkheid. De slachtofferrol waarin hij zich vandaag wentelt, vind ik dan ook misplaatst. Ik probeer mij zijn reactie voor te stellen als hij in de oppositie gezeten zou hebben en als pakweg Onkelinx of Milquet in gelijkaardige omstandigheden visa zouden hebben uitgedeeld.

Mijnheer de premier, mevrouw de minister, er moet duidelijkheid komen op alle gebieden. U hebt ondertussen opgevraagd hoeveel visa er zijn aangevraagd en toegekend, aan wie en op welke wijze, maar mijn vraag is wat de gevolgen daarvan zullen zijn. Als u die gegevens hebt, zult u die aanvragen dan

opnieuw controleren? Worden die aanvragen en toekenningen herbekeken, als blijkt dat er fraude is gepleegd en de toekenning niet eerlijk en niet terecht was?

De misschien wel belangrijkste vraag is of deze regering de nadruk zal leggen op transparantie en controle en niet op het vastleggen van criteria. Die zorgen er namelijk voor dat een en ander afdwingbaar wordt en dat de humanitaire visa een recht zullen worden, in plaats van een gunst. Humanitaire visa moeten opnieuw een uitzonderingsmaatregel worden.

De **voorzitter**: Collega's, ik heb vergeten u te melden dat de antwoorden van de regering zullen worden gegeven door de eerste minister en vervolgens door mevrouw De Block, aangezien de vragen aan de eerste minister en de minister van Asiel en Migratie waren gericht.

03.02 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le premier ministre, madame et monsieur les ministres, mes questions portent sur une affaire particulièrement sordide et écœurante de trafic d'être humains. Pendant des mois, un conseiller communal de Malines a fait payer au prix fort - jusqu'à 14 000 euros, d'après mes informations - des visas à des personnes se trouvant dans une détresse extrême. Il les choisissait, non en fonction de leur degré de détresse, mais de leur capacité à payer. Il entretenait notamment des contacts avec une ville que je connais bien pour l'avoir visitée: Derik, dans le nord de la Syrie, où vit une communauté syriaque.

Il négociait au prix fort, sans possibilité de rabais et, ce, pendant des mois. Il était en contact permanent avec le cabinet de l'ancien secrétaire d'État Theo Francken, par le biais de l'une de ses collaboratrices: Lies Verlinden. Du reste, il ne s'en cache, puisque cette information figure sur son compte Facebook.

Il s'est rendu à Beyrouth pour encadrer ces personnes. À ce moment-là, toujours d'après mes informations, il avait reçu un mandat officiel de l'Office des Étrangers pour les réceptionner. Il a donc pratiqué un trafic absolument odieux, dont la cible était constituée de personnes cherchant à fuir la guerre et l'État islamique. Cela a duré pendant des mois, grâce à des complicités étendues.

La communauté syriaque européenne dont le siège est établi à Bruxelles, outrée par cette situation, a lancé une alerte le 11 octobre dernier, citant des montants, relatant ce qui se passait, parlant d'un "gang en contact avec un parlementaire belge". Ce signal fut adressé aux parlementaires européens. Pourtant, ce trafic s'est poursuivi.

Au bout du compte, c'est la Belgique qui est impliquée dans un odieux trafic d'êtres humains, visant une population dont la détresse est extrême. Monsieur le premier ministre, cela mérite, à mon sens, une commission d'enquête parlementaire. Je pèse mes mots.

Je demande toute la clarté sur cette affaire. Je demande à connaître ce que le gouvernement savait. Pourquoi cela a-t-il duré si longtemps? Pourquoi, alors qu'une alerte avait été lancée, rien n'a été entrepris par le secrétaire d'État et par votre gouvernement. Comment se fait-il qu'on ait laissé faire, alors même que la nouvelle secrétaire d'État a pu modifier en vingt-quatre heures les procédures et les critères d'octroi? Comment est-il possible que notre diplomatie - à travers notre représentation à Beyrouth - et l'Office des Étrangers aient pu être impliqués dans un tel trafic?

03.03 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, chers collègues, mais quelle ironie! Il y a quelques mois seulement, Theo Francken, à l'époque secrétaire d'État à l'Asile et la Migration, n'hésitait pas à assimiler des ONG comme Médecins Sans Frontières à des trafiquants d'êtres humains, alors que, visiblement, c'est dans son propre entourage qu'on pouvait les trouver. Trafic d'êtres humains, organisation criminelle, corruption passive et extorsion: c'est en effet de tout cela, et rien de moins, qu'est soupçonné et accusé un élu N-VA qui aurait fait commerce de visas humanitaires.

Faire de l'argent sur la désespérance humaine, tirer profit du besoin d'asile des êtres humains, c'est ce que font les trafiquants et les passeurs. Chers collègues, c'est ce que nous avons dénoncé à de nombreuses reprises, et à juste titre, dans cette assemblée. Les faits sont évidemment graves et choquants; ils nécessitent quelques questions.

La première question qui se pose concerne le plan pratique: comment est-ce possible? On entend aujourd'hui dire que des listes entières étaient déposées au cabinet du secrétaire d'État par l'élu communal N-VA, puisque la délivrance était de sa seule compétence. On peut légitimement se poser la question de

l'existence de filtres. Alors qu'on nous a bassinés pendant des mois avec la nécessité de renforcer les contrôles et de limiter l'accès au territoire, n'y a-t-il que chez M. Francken qu'il n'y avait ni filtres, ni contrôles?

Sur le plan politique, que penser lorsqu'on entend M. Francken lui-même déclarer avoir eu vent de rumeurs d'un tel trafic? A-t-il diligenté une enquête interne? A-t-il fait vérifier ces rumeurs? Dans la négative, pourquoi? A-t-il seulement pensé à revoir les procédures?

J'imagine que ni M. le premier ministre, ni la ministre ne pourront répondre à ma question suivante, mais celle-ci me semble essentielle. Depuis quand M. Francken était-il au courant de ces soupçons? On peut oser se poser la question: pourquoi n'a-t-il pas, comme il y est obligé, lui-même prévenu les autorités de l'existence de ces rumeurs? Chers collègues, rappelez-vous pourtant qu'ici même, tant lui que le ministre de l'Intérieur de l'époque nous expliquaient que poursuivre les trafiquants et les passeurs était une priorité.

J'en arrive à mes questions, monsieur le président.

Une enquête est en cours et il faut effectivement laisser la justice faire son travail. Mais le Parlement doit aussi faire le sien. C'est la raison pour laquelle nous avons, hier, demandé des auditions en commission de l'Intérieur, sans fermer la porte, comme l'a dit mon collègue, à une commission d'enquête parlementaire.

J'ai quelques questions pour la ministre qui exerce aujourd'hui cette compétence et qui hérite de ce dossier. Pouvez-vous, madame, nous expliquer quelles sont les procédures mises en place? Qu'avez-vous fait pour les changer? Avez-vous, vous-même, éventuellement octroyé des visas humanitaires. Dans l'affirmative, combien? Surtout, nous avons appris qu'il fallait des intermédiaires. Vous parlez vous-même "d'avoir des intermédiaires fiables". Pouvez-vous nous expliquer comment vous évaluez leur fiabilité?

03.04 Olivier Maingain (DéFI): Monsieur le premier ministre, pendant des mois, que n'avons-nous pas entendu dire, pour tenter de contrebalancer les effets désastreux d'une politique d'immigration qui passait par la collaboration, par exemple avec un régime soudanais dictatorial, que la politique des visas humanitaires était la dimension humaine de votre politique gouvernementale en matière de migration et de demande d'asile. Tout cela pour se rendre compte qu'il y avait, sans doute – la justice nous le dira –, des influences occultes, voire directement assumées au sein du cabinet du secrétaire d'État chargé de cette compétence.

Quand on relit les rapports de Myria pour 2017, on constate que le centre pointait déjà du doigt le pouvoir discrétionnaire disproportionné, injustifié du secrétaire d'État en la matière et mettait en garde le gouvernement sur cette manière de faire.

M. Peeters déclarait dans la presse, il y a peu, combien M. Francken tenait à ce pouvoir discrétionnaire et refusait à l'évidence de se soumettre à quelque contrôle que ce soit. J'ose espérer que l'explication de ce pouvoir tant apprécié par M. Francken ne nous viendra pas davantage de la justice que de notre contrôle parlementaire.

Mais quoi qu'il adienne dans cette affaire scandaleuse, cela fait longtemps que plusieurs voix dans ce Parlement, et nous en sommes, demandent qu'une législation fixe les critères et les conditions de délivrance des visas humanitaires. Rien ne justifie un pouvoir discrétionnaire en la matière. Au contraire, parce qu'ils sont humanitaires, ils doivent répondre à des conditions strictes et à des critères sélectifs.

Monsieur le premier ministre, je demande qu'il y ait, pendant la courte période qui nous sépare des élections, une volonté commune d'élaborer une législation en urgence pour mettre fin à tout pouvoir discrétionnaire en la matière. C'est la réponse digne que sont en droit d'attendre les citoyens face au scandale qui s'annonce.

03.05 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de eerste minister, collega's, het feit dat de N-VA de regering in december heeft verlaten, is de enige reden waarom Theo Francken vandaag geen ontslag moet nemen. Elke dag duiken wel nieuwe bezwarende elementen op. Op Facebook staan er filmpjes van een N-VA gemeenteraadslid dat in de straten van Beiroet documenten uitdeelt. Met welk mandaat? Niemand weet het.

Theo Francken heeft vandaag moeten toegeven dat hij eigenlijk al sinds september/oktober op de hoogte

was van de geruchten over visafraude. Met die geruchten heeft hij niets gedaan. Hij is niet naar de politie gestapt, iets wat men van een normale burger zou mogen verwachten en zeker van een staatssecretaris. Hij heeft niet de opdracht gegeven aan zijn administratie om dit onmiddellijk tot op het bot uit te zoeken, wat men ook kan verwachten van een regeringslid. Dat is onbegrijpelijk. Iemand die o zo graag ngo's beschuldigt van mensenhandel, moet nu erkennen dat de mensenhandelaars in zijn eigen partij zitten. Dat is een bijzonder trieste vaststelling en compleet onaanvaardbaar.

Voor dit schandaal bent u, mijnheer Francken, politiek verantwoordelijk. U hebt de keuze gemaakt om te werken met dit soort schimmige tussenfiguren. U hebt toegegeven dat u hebt gewerkt met maar liefst zeven onderaannemers. Wie dat zijn, niemand in dit huis weet het.

Al sinds 2015 heeft Groen u daarvoor gewaarschuwd. Wij hebben ervoor gepleit om samen te werken met de officiële instanties van de VN, met duidelijke criteria. Op al die vragen naar meer transparantie en meer controle hebt u ons in het Parlement nooit willen antwoorden.

Is het normaal – ik kijk nu rond, collega's – dat in dit huis tot voor kort niemand had gehoord van Melikan Kucam en de cruciale rol die deze heeft gespeeld bij het uitreiken van officiële documenten als humanitaire visa? Mijnheer de premier, had u tot voor kort al gehoord van Melikan Kucam? Als u had geweten welke rol uw vorige staatssecretaris aan die man had gegeven, dan had u toch opgetreden, mogen we hopen? Wordt dit dan niet afgesproken binnen de regering?

Blijkbaar, collega's, was de vrijheid van handelen inzake humanitaire visa te groot voor deze staatssecretaris. Het misbruik dat we vandaag zien, is daar het logische gevolg van. Dat misbruik en die willekeur moeten gedaan zijn, dat moet stoppen.

03.06 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, ik zou eerst iets willen zeggen over het instrument van de humanitaire visa op zich. Ik vind dat een zeer waardevol en precieus instrument waar behoedzaam en voorzichtig mee omgesprongen moet worden, juist in het belang van de meest kwetsbaren. Behoedzaam en voorzichtig wil dus zeggen dat men ook rekening moet houden met het feit dat de minister over een zogenaamde discretionaire bevoegdheid beschikt. Hij mag die beslissingen dus alleen nemen. In de wet staan inderdaad geen duidelijke criteria.

Sta mij toe om onder meer met collega Maingain van mening te verschillen. Ik was zes jaar verantwoordelijk voor die bevoegdheid. Er waren toen ook regelmatig regularisaties aan de orde. Het feit dat er geen duidelijke criteria in de wet staan, heeft een reden: hoe precies men bepaalde criteria ook probeert te omschrijven, er zullen altijd restcategorieën overblijven. Het is dus een discretionaire bevoegdheid, maar dat wil niet zeggen dat men aan het Parlement niet een aantal richtlijnen kan meegeven. Het blijft echter een individuele afweging.

Ik wil een tweede overweging maken. Precies omdat het zo belangrijk is, is er de regel van de voorzichtigheid, mijnheer de eerste minister. Voorzichtigheid wil zeggen dat een staatssecretaris of minister zich moet omringen met de nodige adviezen. Die adviezen kunnen komen van ngo's, van de Verenigde Naties of van de administratie, maar men is dus geen keizer-koster. Het gebruiken van tussenpersonen aan wie men de bevoegdheid voor een stuk uitbestedt en delegeert, is zeer gevaarlijk op zich. Die tussenpersonen, zonder enige titel, komen lijstjes afgeven waardoor bepaalde mensen een visum krijgen en andere weer niet. Dat is eigenlijk de negatie van het systeem op zich.

Wij hebben daarvan vreselijke beelden gezien in *Pano*. Het is een systeem of een methode geweest, mevrouw de minister, want in *Pano* wordt er getuigd dat het systeem is stopgezet. Als het systeem is stopgezet, dan heeft er wel degelijk een methode bestaan. Wij zagen verschrikkelijke beelden van de markt in Beiroet, mijnheer De Vriendt, waar visa worden verkocht en uitgedeeld. Partijsoldaten verkopen bij ons eventueel kaarten voor een mosselsouper, maar verkopen geen visa op de markt in Beiroet.

Er is dus een strafrechtelijke verantwoordelijkheid. Dat is de taak van het parket en van het onderzoek. We moeten echter wel weten wie wat wist op welk ogenblik en wat daarmee gebeurd is.

Er is ook een zaak van politieke verantwoordelijkheid. De betrokken staatssecretaris heeft ontslag genomen en is geen staatssecretaris meer. Ik wil echter weten, mevrouw de minister, hoe dat systeem werkte. Hoorzittingen in de commissie voor de Binnenlandse Zaken lijken mij zeker aan de orde. Dan weten we hoe de DVZ omging met deze methode, wat er precies gebeurde en hoe die instructies aan de administratie

werden gegeven.

Mijnheer de voorzitter, een Parlement met volheid van bevoegdheid moet zich de komende dagen en weken dringend over deze vragen buigen.

03.07 **Monica De Coninck** (sp.a): Mijnheer de premier, de aanleiding voor mijn vragen was de communicatie rond het onderzoek van *Pano* en het Antwerpse parket. Dit bracht mensensmokkel maar ook de verkoop van humanitaire visa voor marktconforme prijzen aan het licht. Het parket moet zich bezighouden met de schuldvraag. De regering heeft zich burgerlijke partij gesteld en dat is een goede zaak omdat de onderste steen boven moet komen. Ik zou zeggen *never waste a good crisis* om zaken te verbeteren.

Wij moeten ons echter wel over de politieke verantwoordelijkheid buigen, streng maar rechtvaardig. Het gaat om de dossiers rond humanitaire visa en het systeem waarin de staatssecretaris autonoom en helemaal alleen kon beslissen. In dat systeem kon hij helemaal alleen tekenen. Met dit systeem kan men in uitzonderlijke gevallen uiterst kwetsbare mensen op een legale manier toegang geven tot ons land. We moeten het kind dus niet met het badwater weggooien.

Wanneer men die procedure begint te gebruiken om duizenden visa uit te delen en te ondertekenen, dan moet men beginnen nadenken over criteria, controle, toezicht en eventueel audit achteraf. Aan wie hebben wij allemaal humanitaire visa verleend, vanuit welke streken en met welke achtergrond? Dat is het minste wat men kan doen.

Ik ben heel collegiaal. Verschillende leden van de commissie, zowel meerderheid als oppositie, hebben daarover vragen gesteld en hebben de staatssecretaris gevraagd om de N-VA-fiche inzake humanitaire visa te veranderen.

Het ergste van heel dit verhaal is dat wij nu niet weten of de humanitaire visa die werden uitgedeeld inderdaad uiterst kwetsbare mensen betroffen, of dat het gaat over mensen met een dikke portemonnee of met de juiste politieke relaties.

Tegelijkertijd, en dat is het cynische van het verhaal, heeft de staatssecretaris beslist om een quota in te voeren van 50 asielaanvragen per dag, waardoor uiterst kwetsbare mensen in Brussel op straat moeten slapen. Streng maar rechtvaardig is ver te zoeken.

Mevrouw de minister, ik heb een aantal vragen.

Hoe verliep de toekenning van humanitaire visa in het verleden? Hoe wilt u dat in de toekomst aanpakken? Welke garantie is er dat het element kwetsbaarheid een belangrijke rol blijft spelen?

Ik heb daarnet gezien dat de premier met zijn ogen met u heeft gecommuniceerd, mevrouw de minister. Welke controle zult u nu uitoefenen op de humanitaire visa die de laatste drie jaar werden uitgedeeld? Wat zult u daarmee doen?

03.08 **Philippe Pivin** (MR): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, nous avons appris dans la presse flamande qu'un conseiller communal N-VA de Malines a été arrêté et placé sous mandat d'arrêt dans le cadre d'une enquête judiciaire portant sur de possibles malversations dans des décisions d'attribution de visas humanitaires entre 2015 et 2018. Cette enquête est diligentée par la police judiciaire et porte sur des faits graves puisqu'on parle de trafic d'êtres humains, d'organisation criminelle, de corruption passive, d'extorsion de fonds.

Ce conseiller communal aurait reçu d'importantes sommes d'argent pour permettre à des habitants de zones de conflit de voyager en Belgique avec un visa humanitaire de type "opération de sauvetage" en échange de passe-droits monnayés dans le cadre de la procédure d'octroi de visas décidée par le cabinet du secrétaire d'État à l'Asile et à la Migration.

C'est une affaire grave pour plusieurs raisons. D'abord, il est question de l'exploitation de la détresse de personnes qui fuient des pays en guerre. Ensuite, cette affaire implique un mandataire public, un représentant du peuple. Enfin, cette affaire pourrait mettre en cause la responsabilité, la négligence, la nonchalance d'un cabinet ministériel en charge du dossier, peut-être tout simplement pour n'avoir pas pris la

mesure d'information connue depuis un certain temps et non relayée.

Madame la ministre, quel est l'état de la situation? Le gouvernement s'est-il constitué partie civile? Combien de visas humanitaires ont été délivrés entre 2015 et 2018? Quelle est la nature des listes qui ont servi de base pour la délivrance de ces visas? Comment se faisait la sélection des intermédiaires privés? Quelle sera votre position par rapport à la délivrance de visas? Allez-vous mettre fin à cette pratique?

Vous avez annoncé ne vouloir travailler qu'avec des intermédiaires fiables? Pouvez-vous être un peu plus explicite sur ce que vous entendez par "intermédiaires fiables" et sur la limitation de votre recours au Haut Commissariat?

03.09 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de premier, mevrouw de minister, collega's, ik ben nog niet zo vaak zo kwaad geweest als dinsdagavond. Ik vernam toen op het nieuws dat er werd gefraudeerd met humanitaire visa.

Ik was kwaad omdat het schandalig is dat sommigen zich verrijken op de kap van mensen die zich in een van de meest kwetsbare momenten van hun leven bevinden. Ik was ook kwaad omdat dit had kunnen worden vermeden. Hoe vaak heb ik in dit halfroend en in de commissie, tijdens debatten en tijdens vragen, niet gevraagd om het systeem van de humanitaire visa transparanter en objectiever te maken? Ik heb daar herhaaldelijk op aangedrongen, maar men wou niet luisteren. Men wou liever vrijheid, blijheid en zelf beslissen op basis van een aantal tussenpersonen.

Dit heeft nu geleid tot misbruiken die het parket tot op het bot zal onderzoeken. Dat is echter niet genoeg. Wij moeten zelf ook kijken waar het is misgelopen, hoe het zover is kunnen komen en wat wij kunnen doen om dit te vermijden.

Waar is het misgelopen, collega's?

Het feit dat een staatssecretaris of een minister de vrijheid heeft om discretionair te beslissen over die humanitaire visa is op zich geen probleem. Het gaat over een uitzonderlijke gunstmaatregel. Het is een manier om op uitzonderlijke situaties in te spelen zodat mensen, die het zeer moeilijk hebben en kwetsbaar zijn, in veiligheid kunnen worden gebracht.

Die vrijheid betekent evenwel niet dat alles vrijblijvend is. Het feit dat men alleen beslist, betekent niet dat er geen enkele regel van behoorlijk bestuur moet worden gevolgd. Integendeel, dit zou juist moeten aanzetten tot meer voorzichtigheid, meer transparantie, meer zorgvuldigheid en meer controle. Door die zorgvuldigheid niet aan de dag te leggen, heeft de voormalige staatssecretaris de weg geplaveid voor willekeur en zelfs politiek cliëntelisme. Dat is wel zijn politieke verantwoordelijkheid.

Ik stel ook vast dat de DVZ vroeger een bepaalde manier van werken hanteerde, waarbij men screende of iemand zich in een kwetsbare situatie bevond en op basis daarvan adviseerde men de staatssecretaris.

Nu zegt de DVZ heel uitdrukkelijk in de media: wij zijn, behalve de veiligheidscheck, op geen enkele manier betrokken geweest. Het was het kabinet dat de lijsten opstelde. Daarna werd dat doorgegeven. Er werd geen advies aan de DVZ meer gevraagd, geen screening van de mensen, niets.

Waarom is men plots van koers veranderd? Waarom mocht de DVZ zich daarover niet meer uitspreken? Had men meer vertrouwen in een aantal tussenpersonen dan in de eigen administratie? Wat is daarvoor de reden?

Mijnheer de eerste minister, ik vertrouw erop dat u dit zult onderzoeken en dat u zult starten met een administratief onderzoek om te weten hoe het is gelopen, waarom het is misgelopen en welke maatregelen kunnen worden genomen om het systeem transparant en objectief te maken. Dat is iets waar wij al jaren voor pleiten.

Mijnheer de eerste minister, u hebt in ons altijd een bondgenoot gevonden voor een streng maar rechtvaardig migratiebeleid. Die twee gaan hand in hand, maar rechtvaardigheid is in deze zeer ver te zoeken. Wij rekenen op u om dat evenwicht terug te herstellen.

03.10 Véronique Waterschoot (Ecolo-Groen): Monsieur le président, monsieur le premier ministre,

madame la ministre, chers collègues, les visas humanitaires sont une des voies légales permettant d'éviter les trafics d'êtres humains. Ces trafics ont souvent été dénoncés par votre prédécesseur et il avait raison. Il semble pourtant que les trafics ne sont pas ceux que l'on croyait.

En effet, nous avons tous appris avec consternation qu'on pouvait obtenir un visa humanitaire pour la Belgique en payant cher, très cher, un intermédiaire du cabinet de M. Theo Francken. Aujourd'hui arrêté et inculpé, M. Kucam est conseiller communal N-VA, proche de l'ancien secrétaire d'État et d'autres anciens ministres de ce parti. Madame la ministre, vous conviendrez avec moi qu'il est inacceptable que des visas humanitaires destinés à protéger littéralement la vie de personnes soient octroyés en fonction de l'épaisseur du portefeuille ou de la proximité avec tel ou tel politicien ou tel parti, en l'occurrence la N-VA. Un parti qui fait constamment la leçon aux autres en termes d'objectivité et de fermeté des mesures à prendre en matière d'asile et d'accueil. Aujourd'hui, l'ancien secrétaire d'État joue les vierges effarouchées quant aux faits.

Cela étant, dans tous les cas et au vu des bruits de couloir existant de longue date, au vu des éléments qui ont été apportés ici par chacun de mes collègues, le puzzle prend forme. Il semble que M. Francken aurait dû faire appel et saisir la justice.

Madame la ministre, les faits sont graves et demandent des éclaircissements. Voici mes questions.

Quelle est votre réaction et celle du gouvernement? Avez-vous mené une enquête interne et quelles en sont les premières conclusions? Disposez-vous déjà d'éléments confirmant les soupçons révélés par la presse? Avez-vous réclamé des explications à votre prédécesseur, M. Francken? Enfin, qu'en est-il de la procédure d'action en justice?

03.11 Hendrik Vuye (Vuye&Wouters): Mijnheer de voorzitter, ik wil drie punten aanhalen.

Ten eerste, een discretionaire bevoegdheid is geen arbitraire bevoegdheid. De discretionaire bevoegdheid betekent dus niet dat er daarover nergens verantwoording afgelegd hoeft te worden. In de situatie die we vandaag bespreken, is dat echter niet gebeurd. Verantwoording, ook tegenover de Kamer, werd geweigerd. De namen van de tussenpersonen zijn niet bekend en evenmin is bekend hoe de humanitaire corridors werken.

Ten tweede, een discretionaire bevoegdheid moet met zorgvuldigheid worden uitgeoefend, wat wil zeggen: in samenspraak met de administratie aan wie er adviezen worden gevraagd. Dat is in voorkomend geval niet gebeurd. Er hebben geen contacten plaatsgevonden tussen de tussenpersonen en de Dienst Vreemdelingenzaken en er hebben geen interviews plaatsgevonden.

Ten derde, de staatssecretaris kan de tussenpersonen zelf kiezen. Dat betekent dat hij de volle verantwoordelijkheid draagt voor zijn keuze.

De tussenpersonen moeten aan criteria beantwoorden: zij moeten onpartijdig en onafhankelijk zijn. Welnu, mijnheer Francken, een partijgenoot-politicus van u kan onmogelijk onpartijdig zijn. Hij kan dus niet beantwoorden aan de criteria waaraan een tussenpersoon moet voldoen.

Dat is dus geen beleid, maar wel chaos en wanbeleid. Waarom? Omdat de staatssecretaris bezig is met zijn persoonlijke promotie. Theo toert, Theo tuurt, Theo tweet en Theo stuurt boeken, maar hoe de humanitaire visa op zijn kabinet worden toegekend, weet Theo niet, terwijl het nota bene toch een van de speerpunten van zijn beleid is.

Het verweer is, zoals gebruikelijk, een calimerohouding waarbij beweerd wordt dat het vertrouwen misbruikt werd. In werkelijkheid gaat het gewoon om een chaotisch beslissingsproces.

Wat gebeurt er nu? Er wordt volop geframed. "Men heeft mijn vertrouwen misbruikt." Och god toch! Zo ken ik de partij: een dwerg in beleid en een reus in communicatie. Zo werden er woordjes gebruikt als Marrakeshregering, terwijl het eigenlijk gaat over het Franckenpact, want ook daar was zijn kabinet twee jaar bij betrokken, maar wist staatssecretaris Theo Francken eigenlijk niet wat er zich aan het afspelen was.

Wat zijn de andere partijen braaf. Collega's van de oppositie, jullie houden zich heel braaf. Nochtans zouden jullie ook kunnen framen, bijvoorbeeld door te spreken over het Kucamkabinet en door de hashtag

kucamkabinet te gebruiken. Maar dat doen jullie niet.

Ik heb eerlijk gezegd steeds meer de indruk dat de N-VA met haar vertrek uit de regering de vlucht vooruit genomen heeft.

Mijnheer de eerste minister, hoe is dit kunnen gebeuren binnen Michel I? In *Pano* werd heel duidelijk gezegd dat vanaf het ogenblik dat de regering Michel II werd, het is gestopt, dat het niet meer kon of dat het moeilijker is geworden.

Hebben andere ministers daar dan geen vragen bij gesteld? Of werden zij inderdaad, zoals ik vandaag in de krant lees, half afgeblaft? Hoe is het eigenlijk kunnen gebeuren binnen uw regering dat een discretionaire bevoegdheid, die een delicate bevoegdheid is, op een dergelijke slordige wijze werd uitgeoefend zonder dat men zich daar vragen bij stelde?

03.12 Charles Michel, premier ministre: Monsieur le président, chers collègues, nous avons appris par la presse, il y a quelques jours, les révélations autour des faits extrêmement graves et choquants qui ont été dénoncés. Je dois d'emblée dire que je partage les mots très forts et l'expression d'indignation et de colère.

Si ces faits sont avérés, ils sont graves et choquants. Ils sont graves et choquants parce qu'ils exploitent les plus fragiles, les plus faibles. Ils sont graves et choquants parce qu'ils sapent aussi la confiance dans l'État de droit, dans les institutions démocratiques qui se fondent sur la confiance dans ceux qui assument les responsabilités.

Je voudrais, comme d'autres l'ont dit, considérer que le principe du visa humanitaire comme mode de migration légal ne doit, à mes yeux, pas être remis en cause. Le visa humanitaire est une technique qui peut être utilisée et l'est d'ailleurs, par exemple dans l'hypothèse de réinstallation, lorsque nous travaillons avec des agences qui dépendent directement des Nations Unies.

Lorsque nous avons pris connaissance en Comité ministériel restreint de ces informations, des actes ont immédiatement été posés.

Dat is een eerste belangrijke boodschap en signaal. Wij hebben vertrouwen in onze justitie. En wij zullen natuurlijk volledig met de gerechtelijke overheden samenwerken om de waarheid te achterhalen.

Wij hebben ook de principiële beslissing genomen om een advocaat het mandaat te geven om ons burgerlijke partij te stellen.

En effet, l'État, le gouvernement, notre pays est peut-être également victime de ces faits très graves s'ils devaient être avérés en cas de procédure judiciaire.

Dan kom ik aan een derde belangrijk punt. Wij hebben inderdaad onmiddellijk aan de minister gevraagd om een administratief onderzoek op te starten. Wij hopen zo snel mogelijk meer informatie en duidelijkheid te krijgen over de verschillende individuele situaties en over de reikwijdte van de feiten, natuurlijk met volledig respect voor de scheiding der machten, wat ook belangrijk is.

Je considère aussi qu'il appartient au Parlement d'apprécier la manière dont il va envisager la suite de son travail sur un tel sujet – ce n'est pas mon rôle. J'ai pris note de ce que des premières commissions avaient été convoquées avec des demandes d'auditions. Il va de soi que le gouvernement minoritaire en affaires courantes coopérera parfaitement avec le Parlement pour mettre à disposition les informations dont nous disposons sur ce sujet.

Vous le voyez, nous avons réagi de manière immédiate à l'information que nous avons reçue. Nous allons rester très engagés pour faire en sorte que de tels faits, s'ils sont avérés, ne puissent pas se reproduire. C'est la question de l'État de droit, de la démocratie, de la dignité qui est en jeu.

Il y a quelques semaines, nous avons eu des débats vifs et houleux sur le Pacte pour les migrations. Un des enjeux majeurs était la lutte déterminée contre ceux qui exploitent la misère humaine. À la tribune de Nations Unies au mois de septembre, j'ai mis dans le même sac les populistes et les extrémistes, qui surfent sur la migration pour tenter de récolter des votes, et les passeurs pour récolter de l'argent. Je persiste et je signe. Nous serons très fermes sur ce sujet.

03.13 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, de getuigenissen in de *Pano*-reportage waren ook voor mij een verrassing. Het is schokkend om mensen in nood te laten betalen voor hulp. Ik hoop dan ook dat het gerecht de zaak tot op het bot zal uitspitten en, mochten de feiten worden bewezen, dat de schuldigen worden gestraft.

De schade is alvast groot, op de eerste plaats voor mensen die hierbij betrokken zijn geweest, mensen die geld hebben moeten betalen en daardoor humanitaire visa hebben gekregen. Zij zitten nu in een onzekere situatie en zijn ongerust over hun lot. Het feit dat zij daarvoor hebben betaald, is alvast geen reden om hun verblijfspapieren in te trekken. Zij zijn op de eerste plaats het slachtoffer van de mensen die geld hebben gevraagd. Hen bestraffen zou niet de juiste methode zijn. Het betekent ook dat hun eventuele asielaanvragen – zij zullen asiel aanvragen – zullen worden behandeld zoals elke andere aanvraag, dus ook met de nodige onderzoeken.

Je le répète en français car c'est un point très important pour les victimes.

Tout ceci est d'abord gravissime pour ces personnes qui, dans certains cas, ont dû payer des sommes très importantes et qui, maintenant, s'inquiètent de leur sort. Je ne vais pas leur retirer leurs papiers de séjour en raison du fait qu'elles ont payé pour les avoir.

Pour moi, ces personnes sont aussi des victimes et je ne compte pas sanctionner des personnes victimes de délits commis par d'autres. Cela signifie que leur éventuelle demande d'asile sera traitée au même titre que les autres demandes.

Les visas humanitaires sont normalement délivrés par le poste diplomatique mais la décision relève de l'Office des Étrangers.

Mevrouw De Coninck, kwetsbaarheid is daarbij inderdaad het criterium. Kwetsbaarheid is een bepalend element om dat visum te krijgen.

De schade die nu is aangericht aan het imago van de humanitaire visa, is groot. Het is zelfs zo erg dat het systeem van de humanitaire visa door sommigen ter discussie wordt gesteld, bijvoorbeeld door de heer Maingain. Moet met een systeem afschaffen, omdat er misbruiken zijn gebeurd? Ik meen het niet. Ik blijf het instrument van de humanitaire visa verdedigen. Die visa hebben zeker hun nut, want ze hebben vele mensen die zich in grote nood bevonden, het leven gered.

We mogen ook niet vergeten dat heel veel mensen in het verleden geholpen zijn door die humanitaire visa. Ik geef het voorbeeld van de actie in Aleppo. Daar moesten mensen gered worden en die operatie is correct verlopen, met consulaire ondersteuning van Buitenlandse Zaken. Daarbij zijn alle beslissingen conform de procedure genomen.

Daarna is het blijkbaar echter fout gelopen. In een latere fase zijn er misschien toch misbruiken van het systeem geweest. Bij het bekijken van de reportage kunnen we ons ook niet ontdoen van de indruk dat er een zeker *parfum de clientélisme* is. Daardoor zijn de kwaliteitsvereisten niet gevolgd. Dit is wat we niet kunnen aanvaarden, dat mensen niet omdat ze kwetsbaar waren, maar omdat ze het konden betalen, veilig hierheen konden komen.

Ik had geen weet van tussenpersonen, omdat ik in de drie jaar dat ik bevoegd was voor de materie, daar niet mee heb gewerkt. Ik heb de deur daar dan ook meteen gesloten. Blijkbaar wist men dat, want ik heb in de reportage tweemaal horen zeggen dat het niet meer kon, omdat er een andere regeringsverantwoordelijke was. Op het terrein was het dus al geweten en zelf wist ik niet dat men dat nog geprobeerd zou hebben.

Hervestiging zal zoals vroeger nog mogelijk zijn via betrouwbare organisaties, in de eerste plaats het Vluchtelingenagentschap van de VN, alsook via betrouwbare ngo's die voorstellen doen, mits we voldoende garanties hebben dat hun proces correct en transparant is en dat er een goede screening door onze diensten van de lijsten gebeurt.

Individuele aanvragen zijn nog steeds mogelijk; ik heb ter zake ook al toelating gegeven, in namelijk twee dossiers, maar dat blijft hoogste uitzonderlijk.

Er is ook een diepgaand onderzoek aan de DVZ gevraagd. We willen weten hoeveel van dergelijke visa zijn gevraagd en toegekend, door wie en op welke wijze en of dat met een instructie, met een mail of mondeling is gebeurd? Intussen is bekend dat er meerdere tussenpersonen waren. We willen nu ook weten welke tussenpersonen welke aanvragen aan de DVZ hebben aangeleverd.

Ik heb alleen nog maar voorlopige cijfers. Het is een groot onderzoek, aangezien er veel aanvragen zijn gebeurd. Met de grootste omzichtigheid kan ik zeggen dat er volgens de eerste vaststellingen voor 2018 voor een 600-tal personen in dit kader instructies vanuit het kabinet zijn gekomen. In een 200-tal dossiers duikt de naam van Melikan op.

Dat zijn voorlopige cijfers. Dat alles wordt nader onderzocht.

J'entends et je lis toutes sortes de propositions en vue de revoir le système.

Moeten wij criteria handhaven? Moeten wij de screening op een andere manier doen? Ik meen van niet. De methode was goed in het verleden. Zij kan haar nut blijven bewijzen.

Ik sta open voor debat. Ik wijs wel op het risico van criteria, zoals Patrick Dewael eerder al opmerkte, om nog juridisch en humanitair te kunnen ingrijpen.

J'attends avec impatience les suggestions qui seront faites à la Chambre. Je tiens toutefois à signaler d'emblée que nous ne devons pas commettre l'erreur de supprimer cet instrument humanitaire très précieux ou de le rendre de facto impossible à mettre en œuvre. Ce serait une erreur.

Ik pleit er dus voor om humanitaire visa te blijven gebruiken, maar wel op een voorzichtige en zuinige wijze en alleen voor kwetsbare mensen.

03.14 Barbara Pas (VB): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het is duidelijk dat humanitaire visa de uitzondering moeten blijven en dat de uitgangspunten naast kwetsbaarheid ook controle en transparantie moeten zijn. Ik ben erover verheugd dat u geen gebruikmaakt van de ondoorzichtige en arbitraire methode van tussenpersonen.

U hebt eerder al gezegd dat u wel een beroep zult doen op het VN-Vluchtelingenagentschap. Wees u er dan wel van bewust dat dat het risico van corruptie absoluut niet uitsluit. Als u op de expertise van het agentschap een beroep wil doen, dan doet u dat maar. Als u het agentschap om een advies wil vragen, dan doet u dat maar.

Wat dat risico van corruptie en misbruik betreft, dat geldt trouwens ook voor die ngo's, die vaak zelf mensensmokkelaars zijn.

De essentie is dat de regering zelf prioriteiten moet vooropstellen, zelf moet beslissen wie, van waar, welke uiterst kwetsbare mensen ze een humanitair visa zal geven. Die beslissing en de controle moeten bij de regering liggen, want het is dit land zelf en geen VN-agentschap, dat moet beslissen en controleren wie het land binnenkomt.

03.15 Georges Dallemagne (cdH): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, je vous remercie de vos réponses.

Voilà donc ce parti, qui a placé la migration et la lutte contre la migration irrégulière au cœur de son programme politique, désormais au beau milieu du plus grand scandale en termes de trafic d'êtres humains de ces dernières années. Il a honteusement exploité la misère humaine – oui, monsieur De Roover! – par le truchement de votre conseiller communal à Malines. Mais pas seulement: il entretenait en effet des contacts permanents avec votre secrétaire d'État. Vous avez oublié de rappeler, monsieur le premier ministre, que celui-ci avait diligemment officiellement ce conseiller communal, lequel avait reçu des lettres de mission officielles pour aller voir ces demandeurs d'asile au Liban. Et donc ce parti s'adonne à un tel trafic!

Monsieur le président, je pense que nous avons reçu aujourd'hui une infime partie des réponses à nos questions. C'est pourquoi j'exige que toute la clarté soit faite et souhaite qu'une commission d'enquête parlementaire soit constituée. Selon les premières informations, au moins deux cents personnes ont été la

cible de cet individu. Entre un et deux millions d'euros ont ainsi été détournés des poches de ces pauvres gens. D'après le courrier que je vous ai cité tout à l'heure, on leur demandait de verser entre 3 000 et 14 000 euros par personne pour pouvoir venir en Belgique.

Je rappelle qu'on est allé chercher des gens qui, pour principale qualité, avaient les moyens de s'offrir ce visa et que des milliers d'autres personnes – y compris dans la communauté syriaque –, qui pleuraient pour en obtenir un, ne l'ont jamais reçu parce que, bien que dans une détresse extrême, elles n'avaient pas la capacité financière de s'offrir ce voyage. Ces gens-là ont été ignorés par le cabinet de l'ancien secrétaire d'État Theo Francken. Je trouve cela proprement scandaleux et exige que toute la lumière soit faite dans cette affaire.

03.16 Julie Fernandez Fernandez (PS): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, il aura donc fallu que la N-VA quitte le gouvernement et que M. Francken ne soit plus là pour que je puisse non seulement acquiescer à vos propos relatifs à l'asile et la migration, mais également les applaudir.

Comme vous, je partage le sentiment que les trafiquants, les passeurs, ces abuseurs de la désespérance humaine, sont à mettre dans le même sac que les populistes et tous ceux qui véhiculent ces idées d'extrême droite puantes.

Aujourd'hui, nous n'avons pas obtenu toutes les réponses. Soyez certains que le groupe socialiste fera tout ce qui est en son pouvoir pour les obtenir! Aujourd'hui, mes pensées vont aux parents de Mawda, à cette famille syrienne d'Alep qui nous a valu quelques débats dans cette assemblée, et à tous les autres qui, en plus d'avoir été victimes de la guerre, ont peut-être aussi été victimes d'un système de visa humanitaire à deux vitesses.

03.17 Olivier Maingain (DéFI): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, c'est bien parce que la procédure de visa humanitaire est indispensable, qu'il faut l'encadrer. C'est bien parce que nous apprendrons peut-être dans les prochaines semaines jusqu'où le scandale s'étend, en ce compris dans les sphères gouvernementales du précédent secrétaire d'État, qu'il y a lieu de déjà prévenir ce scandale et sa répétition éventuelle. Voilà pourquoi je pense qu'il faut revoir par la loi la manière de traiter ce type de demande de visa humanitaire.

De la même manière que la demande d'asile ne relève pas du pouvoir discrétionnaire d'un ministre, l'octroi d'un visa humanitaire ne doit pas relever du pouvoir discrétionnaire même s'il y a des contrôles légaux possibles a posteriori de la part d'un ministre. Une instance indépendante, sur le même modèle que le Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides, doit être chargée d'examiner la manière de traiter les demandes de visa humanitaire.

À chaque fois que dans certaines compétences, le pouvoir discrétionnaire d'un ministre ou d'une autorité administrative a été à ce point lâche qu'il n'y avait pas de possibilité de vérifier en temps réel la manière dont ce pouvoir était exercé, il y a eu des abus. À chaque fois, la solution a été de considérer qu'il fallait confier à une autorité indépendante de caractère juridictionnel, le pouvoir de traiter ce type de demande. C'est cela que je propose car c'est ainsi que l'on préviendra la répétition de tels scandales.

03.18 Wouter De Vriendt (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's, "streng, maar rechtvaardig". Hoe cynisch klinkt deze N-VA-slogan vandaag. Er is helemaal niets rechtvaardig aan dit soort visafraude. Integendeel, dit is puur cliëntelisme. Alleen mensen die in de dichte kring van Kucam zaten, en zijn rekening konden betalen, kregen een humanitair visum. Wij kunnen zelfs niet met zekerheid zeggen dat op die manier niet de meest kwetsbaren uit de boot zijn gevallen.

Wat nu? Wij waarderen de uitgestoken hand van de premier en mevrouw De Block, en wij gaan aan de slag. Het staat nog niet op de agenda van de commissie voor de Binnenlandse Zaken van volgende week, maar ik stel voor om, in overleg met de voorzitter van de commissie, hoorzittingen op die agenda te zetten. Voor onze fractie is de eerste die uitleg moet geven aan dit Huis en waarover hij al die jaren heeft gezwegen: Theo Francken zelf. Hij moet klaarheid brengen over wat er fout is gelopen in heel deze zaak.

Daarnaast moeten wij komen tot nieuwe voorstellen, mevrouw de minister. Wij zullen alleszins doen wat wij eigenlijk al sinds 2015 zeggen, namelijk nieuwe voorstellen indienen om dit systeem van humanitaire visa uit te zuiveren en te verbeteren. Wij hebben het dan over meer parlementaire controle, criteria en werken met officiële instanties. Ik ga zoeken naar een draagvlak zodat wij goed gebruik kunnen maken van de weinige

maanden die ons nog resten in dit Parlement om een beter systeem op poten te zetten.

03.19 Patrick Dewael (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Maingain, wij zullen mekaar hier niet overtuigen, maar er is een fundamenteel verschil tussen asiel en een humanitair visum. Het ene is een recht, het andere een gunst. Wij kunnen die gunst toekennen aan de meest kwetsbaren. Dat is een fundamenteel verschil.

Ik vind het goed, mevrouw de minister, dat u veel empathie heeft betoond met de slachtoffers. Wat wij echter niet kunnen aanvaarden, mijnheer de premier, is dat de slachtoffers van die mensenhandel nu een tweede keer worden gestraft, zonder hen vandaag te kunnen toezeggen dat zij rechten kunnen puren uit om het even wat. Wij gaan hen geen tweede keer straffen, maar op een bepaald ogenblik zullen ook zij aan alle procedureregels moeten worden onderworpen.

Ik vind het ook belangrijk om te zeggen, mijnheer de premier, mevrouw de minister, dat het hier gaat om een zeer selectief systeem. Wij mogen vandaag het kind niet met het badwater weggooien.

Het ging om bevriende partijgenoten die lijstjes bezorgden op basis van willekeur. Of daar nu voor werd betaald of zelfs niet betaald, zal het onderzoek moeten uitwijzen, maar het toegepaste systeem is een perfide systeem. Men was op die manier – dat blijkt ook uit de altijd maar oplopende aantallen in het jaarrapport – een bijkomend migratiekanaal aan het creëren en dat is niet de bedoeling van het systeem van humanitaire visa.

03.20 Monica De Coninck (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij vooreerst aan bij de vraag van collega De Vriendt om bij de hoorzitting ook collega Francken te horen. De N-VA zegt vandaag immers niets en maakt geen enkele bemerking, dus dat is echt wel noodzakelijk.

Mevrouw de minister, u kunt uiteraard ook een beroep doen op de wetgeving voor slachtoffers van mensensmokkelaars. Daarin wordt een aantal procedures beschreven om die dossiers te behandelen.

Ik ben verheugd, mijnheer de eerste minister, over het feit dat u ten volle beseft dat dit zoekbeleid de geloofwaardigheid van uw asiel- en migratiebeleid van de voorbije jaren heel erg ondergraaft. Dat is bijzonder pijnlijk omdat dat het voor de meest kwetsbare mensen nog veel moeilijker maakt, terwijl de migratiediscussie al zo moeilijk ligt in onze maatschappij. Nu begrijpen de mensen er immers echt helemaal niets meer van en kijken zij hiernaar alsof het een maffiapraktijk is.

Ten slotte kan ik mij voorstellen, mijnheer de eerste minister, dat u niet goed begreep waarom u er naar aanleiding van de discussie rond het Marrakesh-akkoord niet in slaagde om een akkoord te bereiken, ondanks het feit dat u daarvoor uw uiterste best hebt gedaan. Wel, dit voorval is de grote verklaring voor de val van de regering over het Marrakesh-akkoord.

03.21 Philippe Pivin (MR): Monsieur le premier ministre, madame la ministre, je vous remercie tous les deux pour vos clarifications, qui sont à tout le moins nécessaires à ce stade.

Madame la ministre, j'entends que vous comptez mettre en œuvre toutes les mesures pour garantir une saine gestion de cette matière extrêmement sensible, certainement au plan humain.

Monsieur le premier ministre, tous les moyens doivent effectivement être mis à disposition. Cela comprend l'instruction judiciaire et peut-être aussi une commission d'enquête, en fonction des auditions auxquelles nous avons décidé de procéder en commission de l'Intérieur. Il ne faut pas se voiler la face: faire la lumière dans cette affaire, c'est aussi s'assurer de la non-implication d'un cabinet ministériel dans cette affaire. Quand je dis "s'assurer", j'aimerais pouvoir dire "se rassurer". Cette affaire est en effet déjà suffisamment scandaleuse.

03.22 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de eerste minister, ik stel vast dat u net als ik kwaad en verontwaardigd bent en ferm wil reageren op deze uitbuiting van de meest kwetsbaren. Ik stel vast dat u net als ik, en ook mevrouw De Block, het systeem van humanitaire visa niet op de schop wil, want dat is goed voor uitzonderlijke situaties, zowel in individuele gevallen als in het geval van humanitaire corridors en *resettlement*.

Ik stel ook vast dat u, net als wij, vraagt dat er een gerechtelijk onderzoek komt en een administratief

onderzoek, zodat wij in dit Parlement meer duidelijkheid kunnen krijgen over wie wat wanneer wist. Waarom werden sommige potjes gesloten gehouden? Waarom werd de DVZ ver van een mogelijk advies of een screening van de kandidaten gehouden? Waarom werden politie en parket niet onmiddellijk ingeschakeld?

U wil net als ik inzetten op meer transparantie, iets wat ik in dit Parlement al jarenlang vraag.

Daarom, mijnheer de eerste minister, reken ik op u, en uiteraard ook op mevrouw De Block, voor een meer menselijk beleid in plaats van een willekeurig beleid. Voor een beleid dat niet georganiseerd wordt op basis van "ons kent ons" of politiek cliëntelisme.

03.23 Véronique Waterschoot (Ecolo-Groen): Madame la ministre, les faits sont graves. La responsabilité politique de M. Francken est grande. Aujourd'hui, beaucoup de questions restent sans aucune réponse. Par exemple, pourquoi votre gouvernement n'a-t-il jamais investigué à propos des circuits d'octroi de visas via des communautés religieuses, alors que le nombre de visas humanitaires montait en flèche, alors que le centre Myria, dès 2017, avait pourtant alerté sur l'opacité et les dérives potentielles de la procédure? Dont acte!

À présent, il faut que la justice fasse son travail de façon complète, rapide et efficace! Le Parlement est prêt à mettre la main à la pâte également. Vous pouvez compter sur nous. Nous voudrions aussi en tirer les leçons. Une politique d'asile qui stigmatise certains et en privilégie d'autres sans critères objectifs ne peut être une bonne politique d'asile. Ce n'est ni juste ni efficace.

03.24 Hendrik Vuye (Vuye&Wouters): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de eerste minister, ik wil beginnen met een knipoog naar u toe. Toen u startte met de regering-Michel II dacht u van de heer Francken af te zijn, maar u zit nog met 'dienstverlening na verkoop'. In dit geval zullen we het 'dienstverlening na wegloop' noemen.

Collega's, nu even ernstig, wij moeten ons de vraag stellen of het wel zinvol is wat wij hier doen. In de feiten is hier geen enkele controle op de regering. Collega's van de meerderheid en collega's van de oppositie hebben vragen gesteld over die humanitaire visa, maar ze hebben geen antwoord gekregen. Een minister die niet antwoordt, dat kan hier in de Kamer, dat is hier perfect mogelijk. Maar als dat gebeurt, heeft het echt geen zin wat wij hier doen. Dan heeft dat geen zin.

De Kamer moet het hart van de democratie zijn, maar deze Kamer is niet het hart, maar de appendix, een orgaan dat bestaat maar eigenlijk volkomen nutteloos is.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de Mme Catherine Fonck au premier ministre sur "le plan social chez NLMK" (n° P3337)
04 Vraag van mevrouw Catherine Fonck aan de eerste minister over "het sociaal plan bij NLMK" (nr. P3337)

04.01 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, je tiens à faire remarquer que ma question était initialement adressée au premier ministre. En effet, nous avons eu une discussion, la semaine dernière, au sujet de l'annonce impressionnante de Proximus.

Hier et aujourd'hui, il est non seulement question de l'entreprise NLMK de Clabecq, où 50 % des emplois sont menacés; il est également question de perte d'emplois chez IKEA et de la nouvelle annonce de faillite chez New Look. En l'espace de dix jours environ, ce sont 2 500 emplois qui sont directement menacés. L'impact social est potentiellement énorme: ce sont autant de travailleurs, autant de familles dont la vie risque d'être profondément bouleversée.

Monsieur le ministre de l'Emploi, pouvez-vous nous faire un état des lieux de la situation chez NLKM, IKEA, New Look? La loi Renault s'applique-t-elle dans ces différents cas?

Pour ce qui concerne Clabecq, ce midi, j'entendais la CSC appeler à ce qu'un organisme financier indépendant puisse être à leurs côtés pour envisager des alternatives. Votre rôle, aujourd'hui, en tant qu'autorité publique, en tant que ministre de l'Emploi est également d'aider les organisations syndicales. Dans ce cadre, n'est-il pas important d'y envoyer un conciliateur social?

Enfin, il s'agit d'une nouvelle hémorragie d'emplois. Je ne dis pas que c'est la conséquence de votre politique. C'est le produit d'une mutation de notre économie sous la pression de la digitalisation, mais aussi de la mondialisation.

Si vous avez consacré de l'énergie à envisager l'avenir pour que les entreprises passent de plus en plus à la digitalisation, si vous avez souvent annoncé des "jobs, jobs, jobs", aucune politique transversale n'a été mise en place par ce gouvernement pour gérer le volet social de cette transition. Il n'est pas trop tard! Je ne peux donc que vous appeler, en collaboration avec les partenaires sociaux, mais aussi l'ensemble des niveaux de pouvoir, non pas à vous projeter en pensant aux générations futures, mais à accompagner et à beaucoup mieux anticiper cette transformation de notre économie pour les travailleurs concernés aujourd'hui et qui le seront demain et après-demain.

04.02 Kris Peeters, ministre: Monsieur le président, chers collègues, madame Fonck, malheureusement, ce matin au cours d'un conseil d'entreprise extraordinaire, il a été annoncé que 290 emplois étaient menacés chez NLMK à Clabecq. C'est un drame pour les travailleurs, les familles et pour nous tous. Mon administration n'a pas encore reçu de dossier. Nous n'avons encore, en aucune manière, été informés de la situation.

Toutefois, madame Fonck, je peux vous dire que la procédure est toujours la même. On invite la direction à fournir des explications. On invite les syndicats afin d'écouter les préoccupations des travailleurs et on essaie de stimuler une concertation au sein de l'entreprise. On met en oeuvre cette procédure afin d'éviter des licenciements secs et afin d'encourager la direction et les syndicats à dialoguer et à trouver une solution au sein de l'entreprise.

Il y a malheureusement le dossier NLMK, mais d'autres également. Nous faisons tout notre possible pour éviter des licenciements dans tous les dossiers que vous avez mentionnés.

Par le biais du "jobs deal", nous avons aussi proposé des mesures pour stimuler les entreprises à financer la formation, pour stimuler la transformation au sein de l'entreprise. Dans ce sens, nous avons discuté avec les syndicats et avec les employeurs de la possibilité d'envisager des mesures supplémentaires.

Personnellement, j'espère que la négociation au sein du Groupe des Dix, qui prévoit des réunions aujourd'hui et les prochains jours, aboutira à une solution, à un accord interprofessionnel pour les années 2019 et 2020.

04.03 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie.

NLMK, Ikea, New Look, cela fait beaucoup! Ma crainte est que cela ne soit que la pointe de l'iceberg. Cette transition de l'économie nous touche de plein fouet. Mais ce qui va nous arriver demain et après-demain risque d'avoir un impact sur nous. Il faut avoir la lucidité de poser ce constat. Ce qui est au cœur de cette transition de l'économie est la manière avec laquelle on assure une transition permanente entre les métiers qui disparaissent et les métiers qui se créent. Je ne veux pas dire qu'il faut agir seulement pour nos jeunes qui vont sortir de l'école, pas seulement quand les annonces de restructuration sont faites, qu'il est trop tard et qu'il faut seulement tenter de mettre un emplâtre sur une jambe de bois. Au contraire, il s'agit d'anticiper davantage en amont, avant les licenciements et avant les vagues de réduction d'emplois.

Je vous propose de travailler au-delà de l'accord interprofessionnel, avec les partenaires sociaux. Il me semble que ce travail peut être fait secteur par secteur, pour identifier les tendances dans certains secteurs, prévoir les changements et les besoins en matière de ressources humaines, et pour organiser les différentes formations adéquates, en lien avec les Régions. Si nous procédons autrement, nous aurons toujours un coup de retard.

Aujourd'hui, l'urgence est d'éviter les dégâts pour ces entreprises et ces travailleurs, mais aussi de tout faire pour qu'une reconversion professionnelle anticipée puisse avoir lieu avant les restructurations. On sait que celles-ci ont lieu du jour au lendemain; dans ce cas, les travailleurs auraient une mobilité professionnelle et de meilleures chances de retrouver beaucoup plus rapidement un emploi.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de M. Raoul Hedebouw au premier ministre sur "la mobilisation des jeunes pour le climat" (n° P3349)

05 Vraag van de heer Raoul Hedebouw aan de eerste minister over "de jongerenacties voor het klimaat" (nr. P3349)

05.01 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Mevrouw de minister, het was fantastisch vanmiddag in de straten van Brussel, waar 15 000 scholieren voor een ander klimaatbeleid betoogden.

C'était fantastique! 15 000 écoliers étaient présents dans les rues de Bruxelles pour demander une autre politique climatique.

Ze kwamen van overal, van Gent, van Antwerpen, van Sint-Truiden. Van zowat overal waren scholieren aanwezig.

Et aussi de Wallonie: de Liège, de Charleroi.

Mevrouw de minister, zij waren daar om duidelijk te maken dat zij een ander klimaatbeleid willen.

Madame la ministre, je ne comprends pas quand vous dites sur Twitter que vous vous sentez encouragée. Le faites-vous exprès? Vous vous moquez ouvertement des écoliers! Ils manifestent à 15 000 contre votre politique et vous dites que vous vous sentez encouragée!

U moet niet op die manier reageren. (*Samenspraak op de banken*)

Kan hier in het Parlement worden gesproken? Kan een en ander hier worden gezegd? Ik had mijn vraag aan de eerste minister gericht. Hij wil zelfs niet antwoorden.

Er waren 15 000 scholieren. Wat vragen alle scholieren in kwestie? Zij vragen dat er een duidelijk klimaatplan komt. Zij vragen dat voor 2050 ... Mevrouw de minister, ik praat tegen u. U luistert niet eens.

De **voorzitter**: Mijnheer Hedebouw, gaat u gewoon voort.

05.02 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Mijnheer de voorzitter, dat zal ik natuurlijk doen. Acht u het normaal dat de minister van Klimaat niet luistert naar wat wordt gezegd?

De **voorzitter**: Zij luistert wel. Gaat u nu voort.

05.03 **Raoul Hedebouw** (PTB-GO!): Mijnheer de voorzitter, 15 000 scholieren vragen dat er voor 2050 een klimaatplan komt. Er waren 15 000 scholieren. Zij hadden plakкатen mee. Zij hadden duizenden plakkaatjes mee.

Leden van de N-VA, een van de plakkaatjes had het over vier ministers bevoegd voor het Klimaat en nul beleid. Alle betogende scholieren vragen dat wij naar één minister terugkeren en geen vier ministers behouden die toch maar op klimaatvlak zitten te niksen. Zij vragen één minister. Met die hele affaire van het confederalisme is de jeugd van tegenwoordig niet meer bezig. Denkt u, dames en heren van de N-VA, echt dat de klimaatproblematiek in Vlaanderen of in Wallonië stopt? Het wordt tijd dat er opnieuw één minister komt. Dat is wat alle betogende scholieren hebben aangegeven.

Collega's, mijnheer De Roover, wij moeten stoppen met het wijsvingertje geheven de kinderen erop te wijzen dat het niet goed is te spijbelen en dat spijbelen niet mag.

Mijnheer De Roover, zelf ben ik met politiek begonnen, niet door te spijbelen maar door te staken. Zij staken in de scholen, omdat zij duidelijk willen maken dat er een duidelijke politiek inzake klimaat moet komen. Zij vragen zich af waarom zij naar school zouden gaan, indien er toch geen oplossingen voor hun toekomst zijn.

Dat is wat de jeugd u allen duidelijk willen maken. U reageert echter door met het opgeheven wijsvingertje erop te wijzen dat spijbelen niet mag.

Mijnheer de voorzitter, dat gaat niet en dat mag gezegd worden.

De **voorzitter**: Mijnheer Hedebouw, stel nu uw vraag.

05.04 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Madame la ministre, 15 000 écoliers vous demandent de changer votre politique. Allez-vous changer votre politique pour avoir un plan contraignant pour ces 300 multinationales qui polluent beaucoup plus que tous les travailleurs réunis?

05.05 Marie-Christine Marghem, ministre: Monsieur le président, monsieur le député, tout d'abord, j'ai, comme vous l'avez soulevé et relevé, beaucoup de compréhension pour la manifestation que font aujourd'hui ces jeunes dans les rues de Bruxelles, comme ils l'ont déjà fait la semaine dernière.

Mais en même temps, je suis d'accord avec ma collègue Mme Joke Schauvliege, qui dit: "Mes enfants ont décidé de ne pas manifester et ont préféré suivre leurs cours, et manifester peut-être à un autre moment." Je cite ma collègue, que je rejoins. Ces jeunes passent un message, et ils ont intérêt à passer ce message et à utiliser la force de leur nombre pour le faire.

Mais il faudrait les sensibiliser à ce que nous faisons. Contrairement à ce que vous dites, et vous devriez le savoir, nous avons un Plan national Énergie-Climat que nous avons remis à l'Europe fin décembre. Nous avons décidé, à Katowice, avec les ministres du Climat, de nous réunir selon un agenda de travail, qui est déjà prévu à partir du mois de janvier, afin d'augmenter encore les ambitions contenues dans ce Plan national Énergie-Climat, pour que la Belgique soit parmi les pays ambitieux par rapport à l'accord de Paris.

Et donc, poursuit ma collègue Joke Schauvliege, il serait bien plus intéressant de sensibiliser les jeunes à l'école et de leur dire ce qui est exactement fait au niveau des institutions publiques.

À ce titre, d'ailleurs, comme ministre du Climat, de l'Environnement et du Développement durable, j'ai pris, depuis plusieurs années, une initiative qui consiste, d'une part, à désigner des coachs climat, qui sont allés dans les écoles, et, d'autre part, à mettre à disposition des étudiants un site, www.my2050.be, qui permet à chacun individuellement de voir quels efforts chacun peut faire pour diminuer sa consommation et ses émissions de gaz à effet de serre à l'horizon 2050. De telles initiatives sont importantes. Il convient de les développer et de les encourager car nous sommes tous sur le même bateau.

Comme ma collègue l'a très bien souligné, à partir du moment où nous serons soutenus dans les mesures que nous prenons ... Vous voyez bien que parfois vous êtes aussi dans la critique par rapport au pouvoir d'achat, aux carburants qui augmentent. Nous n'allons pas en débattre aujourd'hui mais cela pourrait avoir un intérêt pour inciter à utiliser d'autres sources d'énergie ou d'autres modes de déplacement. Il y a donc une information à faire et une action à porter, tous autant que nous sommes, adultes, étudiants, citoyens, entreprises et autorités publiques.

05.06 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Madame la ministre, imaginez-vous, 15 000 jeunes dans les rues pour dire que votre politique ne va pas! Et que proposez-vous aujourd'hui comme solution? Des coachs climat dans les écoles. Vous sous-entendez que ce sont eux qui ne comprennent pas bien, qu'il faut les éduquer et leur apporter de l'information. Vous dites qu'il faut les sensibiliser à ce que nous faisons. Le problème est donc chez les jeunes qui ne savent pas ce que Mme Marghem fait de magnifique. Vous rendez-vous compte du mépris dont vous faites preuve? Ils sont 15 000 à vous dire que votre politique est mauvaise.

Madame Marghem, il faut vous remettre en cause. Regardez un peu cette arrogance! Que croyez-vous? Pensez-vous que les coachs climat vont résoudre les choses?

05.07 Marie-Christine Marghem, ministre: Taisez-vous! On ne vous écoute plus.

05.08 Raoul Hedebouw (PTB-GO!): Le pire, c'est que vous conseillez aux jeunes de ne pas faire grève dans les écoles mais d'y rester et de se conscientiser. Vous ne comprenez pas la lutte en cours aujourd'hui en Belgique ainsi que dans l'ensemble des pays européens. Un mouvement est en train de monter. Celui-ci refuse que vous opposiez les travailleurs, notamment quand vous augmentez les taxes sur les carburants. Ce n'est pas ce que veulent ces jeunes. Ils veulent que vous attaquiez les plus grands qui sont responsables, les 300 multinationales qui sont responsables de 40 % de la production de CO₂. Ce sont eux qu'il faut attaquer!

Madame la ministre, je peux vous dire que le mouvement n'est pas prêt de s'arrêter. Il va s'étendre et vous

allez encore en voir de toutes les couleurs.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Einde van de mondelinge vragen.

06 **Parlementaire vergadering van de organisatie voor de veiligheid en de samenwerking in Europa**

06 **Assemblée parlementaire de l'organisation pour la sécurité et la coopération en Europe**

De PS-fractie heeft mij de kandidatuur van de heer Michel Corthouts bezorgd ter vervanging van de heer Stéphane Crusnière, als effectief lid van de Parlementaire vergadering van de organisatie voor de veiligheid en de samenwerking in Europa.

Le groupe PS m'a fait parvenir la candidature de M. Michel Corthouts en remplacement de M. Stéphane Crusnière comme membre effectif de l'Assemblée parlementaire de l'organisation pour la sécurité et la coopération en Europe.

Aangezien er geen andere kandidaturen zijn, moet er, overeenkomstig artikel 157, nr. 6, van het Reglement, niet gestemd worden en verklaar ik de heer Michel Corthouts verkozen als effectief lid in de Parlementaire vergadering van de organisatie voor de veiligheid en de samenwerking in Europa.

Etant donné qu'il n'y a pas d'autres candidatures, il n'y a pas lieu à scrutin, conformément à l'article 157, n° 6, du Règlement, et je proclame M. Michel Corthouts élu en qualité de membre effectif de l'Assemblée parlementaire de l'organisation pour la sécurité et la coopération en Europe.

07 **Benoemingscommissies voor het notariaat - Ontslag van een Nederlandstalig werkend lid**

07 **Commissions de nomination pour le notariat - Démission d'un membre effectif néerlandophone**

Bij e-mail van 7 januari 2019 deelt de heer Johan Van Caeckenberghe, directeur van de Benoemingscommissies voor het notariaat, het ontslag mee van de heer Philippe Gysbergs als werkend lid van de Benoemingscommissies, in de hoedanigheid van magistraat.

Par courriel du 7 janvier 2019, M. Johan Van Caeckenberghe, directeur des Commissions de nomination pour le notariat, communique que M. Philippe Gysbergs démissionne en sa qualité de membre effectif (magistrat) des Commissions de nomination.

Overeenkomstig artikel 38, § 7, van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt, wordt een lid van rechtswege opgevolgd door zijn plaatsvervanger voor de resterende duur van het mandaat.

Conformément à l'article 38, § 7, de la loi du 25 ventôse an XI contenant organisation du notariat, un membre est remplacé de plein droit par son suppléant pour la durée restante du mandat.

Tijdens de plenaire vergadering van 2 februari 2017 werd mevrouw Ria Mortier benoemd tot plaatsvervanger van de heer Philippe Gysbergs. Bijgevolg zal zij het mandaat van de heer Philippe Gysbers voltooien en eindigt haar mandaat op 1 juli 2019.

Au cours de la séance plénière du 2 février 2017, Mme Ria Mortier a été nommée suppléante de M. Philippe Gysbergs. Elle achèvera, par conséquent, le mandat de M. Philippe Gysbergs qui prendra fin le 1er juillet 2019.

Overeenkomstig artikel 38, § 7, van dezelfde wet dient de Kamer een nieuwe plaatsvervanger te benoemen die het mandaat uitdient van het plaatsvervangend lid, namelijk het mandaat van mevrouw Ria Mortier.

Conformément à l'article 38, § 7, de cette même loi, la Chambre devra procéder à la nomination d'un nouveau suppléant qui achèvera le mandat du membre suppléant, en l'occurrence celui de Mme Ria Mortier.

Aangezien mevrouw Ria Mortier voor een mandaat van vier jaar werd benoemd, dient een plaatsvervanger te worden aangewezen voor de resterende duur van haar mandaat, dat eindigt op 1 juli 2021.

Etant donné que Mme Ria Mortier a été nommée pour un mandat de quatre ans, un membre suppléant doit être nommé pour la durée restante de son mandat qui prend fin le 1er juillet 2021.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 januari 2019 stel ik u voor een oproep tot kandidaten voor het mandaat van plaatsvervangend lid – in de hoedanigheid van magistraat – van de

Benoemingscommissies voor het notariaat in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken.

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 janvier 2019, je vous propose de publier au *Moniteur belge* un appel aux candidats pour un mandat de membre suppléant – en qualité de magistrat – des Commissions de nomination pour le notariat.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus zal geschieden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

08 Nationale Evaluatiecommissie zwangerschapsafbreking - Ontslag van een Nederlandstalig plaatsvervangend lid

08 Commission nationale d'évaluation de l'interruption volontaire de grossesse - Démission d'un membre suppléant néerlandophone

Bij brief van 21 december 2018 dient mevrouw Ellen Van Stichel haar ontslag in als plaatsvervangend lid van de Nationale Evaluatiecommissie zwangerschapsafbreking voor de categorie "Kringen die belast zijn met de opvang en de begeleiding van vrouwen in een noodsituatie".

Par lettre du 21 décembre 2018, Mme Ellen Van Stichel présente sa démission en sa qualité de membre suppléant de la Commission nationale d'évaluation de l'interruption volontaire de grossesse pour la catégorie "Milieux chargés de l'accueil et de la guidance des femmes en détresse".

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 januari 2019 stel ik u voor een oproep tot kandidaten in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken voor het mandaat van Nederlandstalig plaatsvervangend lid van de Nationale Evaluatiecommissie zwangerschapsafbreking voor de categorie "Kringen die belast zijn met de opvang en de begeleiding van vrouwen in een noodsituatie".

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 janvier 2019, je vous propose de publier au *Moniteur belge* un appel aux candidats pour le mandat de membre suppléant néerlandophone pour la catégorie "Milieux chargés de l'accueil et de la guidance des femmes en détresse".

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

09 Inoverwegingneming van voorstellen

09 Prise en considération de propositions

In de laatst rondgedeelde agenda vindt u een lijst van voorstellen waarvoor de inoverwegingneming werd gevraagd.

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik deze als aangenomen; overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considérerai la prise en considération comme acquise et je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 16 januari 2019, stel ik u ook voor in overweging te nemen:

- het wetsvoorstel (mevrouw Meryame Kitir cs) tot wijziging van de wet van 23 december 2005 betreffende het generatiepact tot waarborg van de toekenning van de welvaartsaanpassingen die geregeld zijn in de

Generatiepactwet voor de jaren 2019 en 2020, nr. 3462/1;

- het wetsvoorstel (mevrouw Meryame Kitir cs) tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op het herstel van de mogelijkheid van interprofessionele loonsonderhandelingen tussen de sociale partners en de facilitering van een verhoging van het gewaarborgd minimummaandinkomen, nr. 3463/1;
- het wetsvoorstel (de heer Vincent Van Quickenborne cs) betreffende de sociale bepalingen van de jobsdeal, nr. 3464/1;
- het wetsvoorstel (de heren Jan Spooren en Peter De Roover) tot uitvoering van de arbeidsdeal wat betreft de sociale bepalingen, nr. 3465/1.

Verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken

- het wetsvoorstel (de heren Gilles Vanden Burre en Kristof Calvo) tot afschaffing van de voor de zelfstandigen geldende carenzperiode, nr. 3466/1;
- het wetsvoorstel (de heer Paul-Olivier Delannois cs) tot wijziging van de wet van 4 april 2014 betreffende de verzekeringen, teneinde de voorschriften in verband met de opzegging van de verzekeringsovereenkomsten te wijzigen, om de consumenten beter te beschermen, nr. 3468/1;
- het wetsvoorstel (de dames Caroline Cassart-Mailleux en Isabelle Galant en de heer Benoît Friart) houdende invoering van een geboorte-uitkering ten gunste van zelfstandigen, nr. 3469/1.

Verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 16 janvier 2019, je vous propose également de prendre en considération:

- la proposition de loi (Mme Meryame Kitir et consorts) modifiant la loi du 23 décembre 2005 relative au pacte de solidarité entre les générations en vue de garantir l'octroi des adaptations au bien-être prévues par ladite loi pour les années 2019 et 2020, n° 3462/1;
- la proposition de loi (Mme Meryame Kitir et consorts) modifiant des dispositions diverses en vue de rétablir la possibilité de négociations salariales interprofessionnelles entre les partenaires sociaux et de faciliter l'augmentation du revenu minimum mensuel garanti, n° 3463/1;
- la proposition de loi (M. Vincent Van Quickenborne et consorts) relative aux dispositions sociales de l'accord pour l'emploi, n° 3464/1;
- la proposition de loi (MM. Jan Spooren et Peter De Roover) mettant en œuvre l'accord pour l'emploi en ce qui concerne les dispositions sociales, n° 3465/1.

Renvoi à la commission des Affaires sociales

- la proposition de loi (MM. Gilles Vanden Burre et Kristof Calvo) visant à supprimer la période de carence pour les indépendants, n° 3466/1;
- la proposition de loi (M. Paul-Olivier Delannois et consorts) modifiant la loi du 4 avril 2014 relative aux assurances, visant à adapter les règles relatives à la résiliation des contrats d'assurance afin de mieux protéger le consommateur, n° 3468/1;
- la proposition de loi (Mmes Caroline Cassart-Mailleux et Isabelle Galant et M. Benoît Friart) instaurant une allocation de naissance en faveur des travailleurs indépendants, n° 3469/1.

Renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture

Geen bezwaar? (*Nee*)

Aldus wordt besloten.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

Urgentieverzoek

Demande d'urgence

09.01 Karin Temmerman (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega's, ik vraag de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 3462 en voor het wetsvoorstel nr. 3463.

Collega's, inzake wetsvoorstel nr. 3462 is het evident dat wanneer het goed gaat met de economie en er ruimte is om lonen voor managers en dividenden voor aandeelhouders te verhogen, ook de lonen van de gewone werknemers verhogen. We hebben allemaal vernomen dat de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven heeft berekend dat er op basis van de wetgeving slechts een loonmarge kan zijn van 0,8 %. Collega's, dat is veel te weinig in tijden van economische groei. De schuld daarvan ligt bij de regering. Ondanks het feit dat de loonhandicap volledig was weggewerkt, heeft die toch drempels ingebouwd die een normale loonstijging verhinderen en onderhandelingen tussen de sociale partners heel erg bemoeilijken.

Ons voorstel strekt ertoe om alsnog vrije onderhandelingen met de sociale partners te voeren, zodat de economische groei eerlijk verdeeld kan worden. In dat verband herinner ik eraan dat de eerste minister onlangs nog bevestigd heeft dat er bij sommige gezinnen een koopkrachtprobleem bestaat. Welnu, dat koopkrachtprobleem kan met ons voorstel alvast opgelost worden.

Waarom is de kwestie hoogdringend? Dat is omdat de sociale partners nu met de onderhandelingen starten.

Mijnheer de voorzitter, om die reden vragen wij de urgentie.

De **voorzitter**: Collega's, zoals gebruikelijk spreken wij ons over de urgentieverzoeken uit bij zitten en opstaan.

Ik verzoek u eerst om u uit te spreken over het urgentieverzoek voor het voorstel nr. 3462.

*De urgentie wordt bij zitten en opstaan aangenomen.
L'urgence est adoptée par assis et levé.*

Collega's, mag ik ervan uitgaan dat u ook de urgentie voor het voorstel nr. 3463 van mevrouw Temmerman aanvaardt?

*De urgentie wordt bij zitten en opstaan aangenomen.
L'urgence est adoptée par assis et levé.*

10 Goedkeuring van de agenda
10 Adoption de l'ordre du jour

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van donderdag 24 januari 2019.

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance du jeudi 24 janvier 2019.

Geen bezwaar? (*Nee*) De agenda is goedgekeurd.
Pas d'observation? (*Non*) L'ordre du jour est approuvé.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 24 januari 2019 om 14.15 uur.
La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 24 janvier 2019 à 14.15 heures.

*De vergadering wordt gesloten om 16.27 uur.
La séance est levée à 16.27 heures.*

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 54 PLEN 266 bijlage.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 54 PLEN 266 annexe.